

A França s'acosta l'obertura de la copa

Redacció i Administració:
Passeig de Gràcia, 34. — Telèfon: 1481-1
Tallers d'Impressió:
Barberà, núm. 11 i 13. — Telèfon: 1316-1

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:

EDICIÓ DIÀRIA

Barcelona: 2 Ptas. mes
Península Ibèrica: 750 " trimestre
Amèrica llatina: 850 " trimestre
Altres països: 950 " trimestre

ANY XLVII. — NUM. 15.953. — PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIJOUS, 7 DE MAIG DE 1925

LA NATALITAT

La restauració de la unitat i de la independència de Polònia no significa l'acabament de la llarga, de la multiseccional lluita germano-polonesa. Els motius d'un eventual conflicte entre Alemanya i Polònia són nombrosos. Quan els alemanys es creguin prou refets per tornar a encendre la guerra, trobaran tants de motius com vulguin per plantejar conflictes als polonesos. Les noves fronteres del Reich presenten el màxim perill pel costat de Polònia, i sobretot a l'Alta Silèsia i al passadís de Dantzig. Aquells qui suposen que Alemanya encara trigarà molt a adoptar una actitud francament agressiva per a alguns dels seus veïns, oblidin un dels factors més importants del problema. Aquest factor, que no és en si mateix un factor polític, té tanmateix una importància política predominant. Ens referim a la natalitat. Fou ahir l'alta natalitat polonesa una de les millors armes de defensa dels polonesos contra la política metòdica de desnacionalització adoptada contra ells pels prussians. I és avui també l'alta natalitat allò que dona a Polònia l'avantatge del temps en el xoc futur. Les estadístiques demogràfiques pertorben, en aquest punt, els càlculs econòmics i militars d'Alemanya.

Polònia és una de les nacions de natalitat més elevada. Enmig del descens general i gradual de les naixences a gairebé tot el món civilitzat, els polonesos conserven un nivell superior. Alemanya és un poble que creix gràcies a una natalitat encara forta, a despit de la minva que les naixences hi han sofert en els últims quinquennis. La natalitat germanica és molt superior a la natalitat francesa; però en canvi és molt inferior a la natalitat polonesa. En l'any 1923 hi ha hagut a Polònia 34 naixements per cada 1.000 habitants, mentre que en les regions prussianes frontereres de Polònia només n'hi ha hagut 22 per 1.000.

Amb tot i ésser sovint classificada com a "petita nació", Polònia és avui, si no una nació gran, una nació mitjana, tant per l'extensió del seu territori com pel nombre de la població. L'Estat polonès conté més de 20 milions d'habitants. I encara que aquesta xifra només representa la tercera part dels habitants d'Alemanya, la superior natalitat polonesa anirà escurçant cada any les distàncies. Això vol dir que com més triguin els alemanys a atacar els polonesos, més forts seran aquests, així pel nombre com per la tècnica militar.

Un il·lustre escriptor català ens deia una vegada que, al seu entendre, els dos pobles d'Europa que tenen més esperit militar són França i Polònia. Si els polonesos aconseguissin la consolidació política i econòmica de l'Estat reconstituït, llur potència militar seria de primer ordre d'ací a alguns anys. El paper que representava Rússia en l'aliança amb la República francesa abans de la guerra de 1914-1918, el representaria en molt millors condicions Polònia des del decenni 1930-1940. I un dels fets que haurà permès aquest resultat és l'abundància de les naixences a Polònia.

A part de l'aspecte militar i polític, la natalitat polonesa exerceix una acció assimiladora sobre els grups i territoris ètnicament no polonesos que han quedat enclosos dins les fronteres del novell Estat. D'ací a deu o quinze anys, els illots germànics que subsisteixen a l'Alta Silèsia i el passadís de Dantzig quedaran submergits per l'augment dels habitants de raça polonesa. Per aquest costat, l'esdevenidor de Polònia es presenta en una perspectiva favorable.

Quan un poble posseeix una bona natalitat compta amb notables avantatges previs per a les lluites internes i externes del món modern. L'angunió problema que la baixa natalitat crea a França mostra fins a quin punt aquest element demogràfic influeix en la història. L'experiència dels últims temps ensenya l'extrema dificultat que hi ha per combatre eficaçment la desnacionalització. Tanmateix convé constatar el fet i posar de relleu els greus perills que implica. La dificultat per combatre aquest flagell social és encara més forta si es té en compte que les seves causes veres són complexes i profundes. Quan llegim, per exemple, les teories simplistes dels qui atribueixen la desnacionalització francesa al règim escolar, ens ve tot seguit a la memòria el cas de Catalunya, on hi ha una desnacionalització equivalent, que no pot ésser atribuïda a la mateixa causa.

Sens dubte, en el fons d'aquest problema tenen més importància els factors morals que no pas els biològics, i per difícil que sigui canviar la voluntat les línies dels gràfics de l'estadística, és recomanable que hom posi davant dels ulls dels ciutadans els forts avantatges de l'alta natalitat i els desavantatges igualment forts de la natalitat baixa. Els pobles de natalitat feble presenten la dimissió com a candidats a la grandesa futura.

La política

"ETERNAS CIGARRAS"

Aquest títol, d'on to l'he recollit, no obstant, l'encapçalament d'un article patriòticament anàlisi del senyor Sàenz de Santarita (veu la "Revista" "Fernando"), aparegut en la Gaceta de Catalunya d'ahir.

El primer paràgraf de l'article, d'acord amb el propòsit amb el qual el volgué esmentar en l'obra per als seus quasi còpils d'lectors.

Diu així: "Llevamos ya cerca de veinte meses de Directorio, y debiera avernos dado cuenta de que a pesar de los muchos meses que en nuestras manos se han puesto para afianzar el orden y rectitud del desgoberno en que estamos."

Amidats amb el xoc militar del 13 de setembre de 1923, no se ha heu, i definitivament, ni una cosa ni la altra.

Com que no "ens donem prou", hem de fer constar que subscritem en el diari "La Publicitat" per al senyor "Fernando".

I no pensem que el Directori en si mateix, no. Com molts hi observen a l'article "Fernando", "el Directori no té a matar germans, sinó a segurar la pau i a posar en marxa les coses del país i el arado com el que dèiem abans la terra i rasgar la mala semilla".

Es recomana una llibertat que el Directori trobi aquesta escassa col·laboració. El propi senyor "Fernando" fa

una breu enumeració dels manaments més generals. Heu-los aquí:

"Ni hemos formado Prensa, ni hemos constituido organizaciones, ni hemos aprendido a emplear nuestro dinero y nuestra actividad en defensa de los intereses de la sociedad. No tenemos censo, ni electores, ni elegibles. Si dentro de un mes se hubieran de practicar unas elecciones, volverían a triunfar, como triunfaban antiguamente, los vividores y los advenedizos. Empezaríamos por no votar ni querer ser votados, y si nos dieran a elegir, no sabríamos a quién, i si lo lográsemos a saber a quién, es muy posible que no figurásemos en el censo, porque a pesar de que el censo ha estado quince días expuesto al público nadie se ha interesado."

Es comprèn, així, el retrat final del senyor "Fernando".

"Condenados a ser eternas cigarras, no aprenderemos nunca la ley de la previsión."

DE PORTUGAL

El càstig dels soldats rebels

El Govern els trasllada de guarnició

Lisboa, 6. — El Govern ha donat llibertat als soldats detinguts amb motiu de la darrera temptativa revolucionària, fent-los anar a diverses guarnicions de províncies. — Havas.

DE FRANÇA

El nou triomf del bloc d'esquerres

(Del nostre redactor-corresponsal)

París, maig.

En les eleccions municipals que s'acaben de celebrar, s'ha tornat a repetir el gran plebiscit de l'onze de maig: el Bloc d'esquerres guanya triomfalment, malgrat tot: malgrat l'elecció d'Hindenburg, malgrat les darreres agressions comunistes i malgrat la campanya despietada de què fou objecte Herriot, el seu ministeri i els socialistes. És un triomf que val per dos, en primer lloc perquè és més vast, després perquè arriba en un moment que la política d'esquerra passava per un període de d'ancorament. El poble francès diu una vegada més davant de tot el món la seva voluntat de democràcia i contra la demagogia de l'estrema dreta i de l'estrema esquerra, accepta integralment els mètodes de la política liberal.

Els guanyos del Bloc d'esquerres es produeixen a tots els punts cardinals de la geografia del país. El migdia és guanyat íntegrament i les dues grans ciutats que tenien ajuntament del Bloc Nacional, Bordèus i Tolosa, passen a l'actiu de les esquerres. A l'est els guanyos són considerables. A Estrasburg ciutat, guanyen els socialistes. A Lió, la Llista del senyor Herriot passa triomfalment. A Marsella, malgrat els deplorables esdeveniments que tothom recorda, la llista de l'alcalde sortint, el senador Flatsiers, guanya en tota la línia. París és una ciutat nacionalista i "patriòtica". La premsa de gran informació és tota de dreta. La gran premsa política combat implacablement des de l'onze de maig el bloc d'esquerres. El Bloc Nacional, a París, certament, continuarà tenint majoria. Però els socialistes —que a París, per exemple, no tenen cap diari— guanyen lloes a costa de grans pèrdues de vots del Bloc Nacional. El partit comunista baixa de vots a tot arreu.

És impossible negar la transcendència d'aquest resultat, vint i vuit dies després del triomf d'Hindenburg. Després del plebiscit alemany, els més optimistes semblaven desconcertats. Cap de les previsions negatives s'ha realitzat. Atenuar aquest fet seria un error. Hi ha qui diu que han guanyat les esquerres perquè els socialistes de tot el món —i el partit francès per tant— són els únics que tenen un programa per portar a l'ajuntament. Però això fa riure: és com si algú digués amb estranyesa que els futbolistes de Barcelona han guanyat els de Madrid perquè juguen millor. Per altra part, certament, el càrrec de regidor a França és més un càrrec administratiu que un càrrec polític. Així i tot, interessa enormement la composició dels Ajuntaments per la repercussió que tindrà sobre les futures eleccions al Senat, que tindran lloc l'any propi.

El Senat, en efecte, és la víctima de les eleccions d'ahir. El Senat derrotà Herriot. El Senat ha fet la vida impossible al Bloc d'esquerres. El Senat ha estat l'espasa de Damocles, suspesa sobre tota la política que triomfà l'11 de maig. El país ha corregit aquesta posició reaccionària. No tindrà res d'estrany que a conseqüència dels resultats d'ahir, els entusiastes del Senat s'apavaguessin considerablement. La política esquerrana és la política de l'esdevenidor i caldrà prendre posicions davant de les futures eleccions. Així i tot, i si no passa alguna gran catàstrofe, es pot preveure, gairebé amb un any d'anticipació, la futura constitució del Senat. L'opinió francesa ha demostrat amb dos brillants plebiscits consecutius la seva preferència per la política d'esquerra. Es pot dir que els dos últims anys de la legislatura que començarà l'11 de maig, seran caracteritzats per una manca absoluta de dificultats grosses a les dues Cambres.

Pierre Bertrand, a "Le Quotidien", demana que hom posi en pràctica la llei que es desprèn de les eleccions d'ahir. Fa una al·lusió clara al senyor Herriot: "Es de tota evidència —escriu— que la ciutat de Lió ha volgut marcar la seva reconeixença al senyor Herriot donant-li un nombre de sufragis que mai, fins ara, havia obtingut". I s'escriu:

"Demà demanarem al Govern que doni a aquesta manifestació de la voluntat nacional les conseqüències polítiques que comporta". I després de dir que el Govern d'ahir és un Govern expectant, escriu: "El que el Govern esperava, era conèixer la voluntat del país. El Govern

LA POST-GUERRA

Discurs de M. Paul Boncour a la Comissió per al control del comerç d'armes

La posició dels altres delegats; Declaracions de l'ambaixador americà a Londres sobre l'ajut dels EE. UU. a Europa
La resposta que prepara M. Briand a les proposicions alemanyes

Ginebra, 6. — En la Conferència per al control del comerç d'armes, el senyor Paul Boncour ha pronunciat un discurs definint la tasca.

Estima que el problema que es presenta als delegats, és el de la seguretat.

L'orador creu que l'objecte de la Conferència no és precisament impedir el comerç d'armes, sinó portar aquest comerç d'armes i material de guerra, des del dret privat al dret públic, o sigui, d'una altra manera, impedir els armaments clandestins.

Diu que l'obra de la Conferència seria ineficaz si no es tingués en compte simultàniament la fabricació, el comerç i el control del tràfic de les armes i les municions.

El senyor Boncour pensa que, directament, la creació d'una atmosfera de seguretat i confiança a Europa, permetent a cada Estat renunciar una part de la seva sobirania a favor del sistema del control, que seria el resultat de la seguretat.

La reducció d'armaments —acaba dient el delegat de França— no és una simple operació d'esperit. Després de la guerra, nosaltres prelem la realització de la dita reducció, i continuem essent fidels al nostre ideal, que és l'organització internacional de la seguretat, sense la qual totes les solucions serien inútils. —Havas.

Ginebra, 6. — Acabat el discurs del senyor Boncour, el professor senyor Dupriez, en nom de Bèlgica, diu que el poble belga ha sofert la dolorosa experiència de la guerra, i coneix massa els seus horors per a no estar disposat a donar tot el seu ajut i tota la seva força a l'intent fet amb l'objecte d'aconseguir que la pau regni al món.

El primer delegat d'Alemanya, senyor Eckhardt, declara que la delegació alemanya es felicita de l'acollida simpàtica que se li ha fet, i ofereix col·laborar en la important obra que és objecte dels debats de la Conferència.

El delegat d'Espanya, senyor Palacios, assegura, així mateix, la seva voluntat de col·laborar en l'obra de la Conferència, i explica el sentir del Govern espanyol respecte d'aquest assumpte.

La Conferència ha decidit constituir dues Comissions: la primera, una Comissió general, en la qual estiguin representades totes les nacions per un delegat, i la segona, una Comissió tècnica militar, naval i aèria, encarregada de tractar les qüestions tècniques. —Havas.

LA CONSTITUCIÓ DE LA PRESIDÈNCIA

Ginebra, 6. — La Conferència que ha de tractar del tràfic d'armes, ha constituït la seva presidència així: Estats Units, 38 vots; França, 31; Anglaterra, 33; Japó, 33; Itàlia, 31; Brasil, 23; Txecoslovàquia, 22; Alemanya, 21, i Espanya, 20 vots. —Havas.

UNA PROPOSICIÓ AMERICANA

Ginebra, 6. — La Delegació americana a la Conferència del Control d'Armes es proposa sotmetre a la Conferència una proposició segons la qual es convidi als Guberns a no afavorir cap emprèstit oficial o privat que tendeixi a la compra per aquests mateixos Guberns d'armes i material de guerra. —Havas.

L'AJUT DELS ESTATS UNITS A EUROPA

DECLARACIONS DE L'AMBAIXADOR AMERICÀ A LONDRES

Londres, 6. — L'ambaixador dels

Estats Units a aquesta capital ha fet les següents declaracions, referint-se a l'actitud del seu país respecte de les qüestions europees:

—Si Europa vol la pau —ha dit— pot estar segura que els Estats Units l'ajudaran. Si, pel contrari, les nacions europees es limiten a contestar d'una manera confusa i que doni lloc a dubtes, és de temer que els mètodes emprats fins ara per ajudar al redreçament d'Europa acabin pel complet. Nosaltres només podem ajudar a aquells que estiguin disposats a ajudar-se ells mateixos. —Radio.

Estats Units a aquesta capital ha fet les següents declaracions, referint-se a l'actitud del seu país respecte de les qüestions europees:

—Si Europa vol la pau —ha dit— pot estar segura que els Estats Units l'ajudaran. Si, pel contrari, les nacions europees es limiten a contestar d'una manera confusa i que doni lloc a dubtes, és de temer que els mètodes emprats fins ara per ajudar al redreçament d'Europa acabin pel complet. Nosaltres només podem ajudar a aquells que estiguin disposats a ajudar-se ells mateixos. —Radio.

ALEMANYA HA ESGOTAT L'EMPRÈSTIT DAWES I EN DEMANARA UN ALTRE

Londres, 6. — El "Daily Mail" diu que el Govern alemany ha esgotat ja totalment l'emprèstit Dawes, tenint la intenció de demanar per a finals d'aquest any que els aliats li concedeixin un nou emprèstit de 1.500 milions de marcs or. —Radio.

EL PACTE DE SEGURETAT ALEMANY

LA RESPOSTA QUE PREPARA M. BRIAND

París, 6. — Segons "Le Matin", el senyor Briand està redactant actualment la resposta a les suggeriments alemanys relatives al pacte de seguretat. El text de la nota en qüestió serà molt diferent de la que havia preparat el senyor Herriot.

L'assumpte és complicat, per no saber quin classe de compromisos estaria disposada a prendre Alemanya en el que respecta a les fronteres, excepte la francesa, amb respecte a la qual l'actitud d'Alemanya sembla ésser clara. Stresemann s'ha limitat a declarar, respecte a les altres fronteres, que e Reich es troba disposat a cloure tractats d'arbitratge amb tots els països.

Indubtablement, el senyor Briand haurà tingut molt en compte aquestes qüestions en la redacció de la nota, que es creu que serà signada aquesta mateixa setmana.

Full de dietari

CRÍTICA POSITIVA I CRÍTICA NEGATIVA

No fa gaire, en un article que blasfemava la lleugeresa amb què alguns barcelonins diuen penaments de la urbanització de la Plaça de Catalunya, he trobat de bell nou una condemna de la crítica negativa.

Avall la crítica negativa Morin els crítics negatius —aquests crítics no són molts i no obstant, mai no els he escoltat sense aquella emoció que sols suggereixen les invocacions misterioses i els conjurs cabalístics. En el cas concret que he decidit de comentar, sembla que l'artíficia qualifica de negatius les crítiques que hom formula davant els plans i les perspectives sense esperar que el projecte estigui completament executat. Això aclareix força la qüestió. Aquesta vegada, almenys, sabem de què va. La crítica negativa consisteix a fer objeccions quan encara poden tenir alguna influència sobre el projecte; la crítica positiva, consistirà a formular objeccions quan la urbanització acabada, no hi ha res a fer. Més clar i més breu: segons el criteri de l'artíficia que estic al·ludint, la crítica negativa és la crítica útilment preventiva; la crítica positiva, la esterilitat elegíaca.

Com podeu veure, som a mil quilòmetres de la eutemèntada teoria que sol expressar-se en la frase popular: "Déu nos en guard, d'un ja està fet!" Reconequem que les brigades municipals, a hores d'ara, treballen amb fúria com volent escurçar la distància entre el projecte i la realitat. Així les crítiques comencen de participar del caràcter positiu sense acabar de perdre el negatiu: són crítiques que no diuen ni si ni no.

La curiosa platíformeta del mig i les cèbres voreres de setze metres, s'insinuen en el caos. Una mica de paciència i l'artíficia al·ludint ens concedirà la més ampla autorització perquè obrim totes les aixetes de la crítica positiva.

Charles Soldevilla

D'ITALIA

L'anada de l'Orfeo Català a Roma

L'arribada i les primeres impressions

(Del nostre enviat especial)

Roma, 2 maig.

Dijous, a tres quarts de dotze del vespre, arribà a Roma l'expedició de l'Orfeo Català. A l'estació de les Termes, i malgrat l'hora tan avançada, esperava el tren un grup nombros de catalans, que passaria d'un centenar, entre els quals saludarem el president de l'Orfeo, senyor Joaquim Cabot; el reverend P. Simó, abat procurador de l'Orde Benedictina; el P. Anselm Albareda, també benedictí, de la Comissió revisora de la Vulgata; una representació de la Junta de l'Any Sant i molts d'altres que aviat es confongueren amb els arribats, comentant tothom animadament les impressions del viatge.

Els autos preparats s'ompliren de pressa i en targa interminable es dirigiren a l'Hotel que havia d'estar la comitiva. En pocs minuts s'hi arribà. L'Hotel Pineta, que així s'anomena la nostra residència, està situat a l'extrem NE. de la ciutat, prop de la plaça Galeni i tocant la Villa Torlonia. És un edifici indescriptible, de carís i fusta, i de proporcions enormes, que de part de fora té aires de gran Casino o balneari colossals, construït, però, per gent preocupada dels estils arquitectònics, decorat amb estàtues arcaïques i altres coses extraordinàries, i per dins evoca, un xic irreverentment, els corredors de Montserrat. Nosaltres hem estrenat aquest extraordinari edifici, que sembla que ha estat fet en molt poc temps i representa, en veritat, una de les improvisacions més meravelloses que hom pot imaginar. Quan pensem en les dificultats i lentitud de les nostres urbanitzacions, per força hem d'admirar el geni organitzador d'aquests romans de darrera hora que amb una rapidesa de tramvia d'esplanar saben bastir un edifici amb alguna corrent arreu, telèfon, que funciona bé, cambres de bany, que funcionen bé, d'un moment a l'altre i hi han cabut de cop 400 persones, un altre centenar arribat immediatament, i qui sap quantes més encara n'hi cabran. No hi ha radiotelefon. El nostre col·lega de "La Veu" es perd sovint pels corredors.

Ahí, divendres, els orfeonistes despreciaren la fatiga del viatge i, àvids de fruit de les meravelles d'aquesta immensa ciutat, es precipitaren de bon matí als tramvies i s'escamparen per tots els carrers. Per la Piazza Venezia i la Piazza Colonna, el Corso Umberto i les vies dels voltors, es creuaven a les deu del matí els grups dels nostres ànims. En totes les cares es palesava la mateixa impressió d'embadaliment davant l'aspecte monumental i grandios dels llocs visitats. Bé és veritat que impregn el més gran respecte els magnífics palaus, tan dignes i plens de noblesa, que abunden en aquest barri, alternant amb les febles esglésies, i tot guardia una harmonia tan perfecta, que sembla tancat que tothom aquí col·labori a fer més evident la bellesa de la ciutat i són preocupats glosament fins i tot les botigues més sumptuoses i amagades amb familiaritat —per exemple, les que hi ha instal·lades als baixos del palau Clescahi— i no oïren a l'exterior aquelles fantasmagories desordenades i gaudioses sempre deplorables a què nosaltres estem acostumats. I no parlem dels ciutadans, que passen inatendits.

Un detall deliciós acabava ahir de fer aquiescència la primera impressió rebuda. El primer de maig és costum d'ofertar-se presents de flors, i tot el dia, per tots els carrers, es veien passant les elegants dames i damiselles romanes amb ramells esplèndids a les mans.

Alguns dels principals Museus foren també visitats pels que tenen amor a les coses d'art i que són, entre els nostres excursionistes, més dels que podria sospitar-se. A la Villa Borghese trobarem un grup admirant les meravelloses escultures de Bernini i les teles de la galeria de pintures. Als jardins del col·legi espanyol que ens sentíem parlar català s'acostaren espontàniament a saludar-nos.

Uns orfeonistes, a l'hora del sopar, ens digueren que havien vist el senyor Alfons Sala visitant l'església de Sant Pere.

Xavier Guanyan

ESTATS UNITS

Una terrible bomba destrueix vuit edificis a Pittsburg

Pittsburg, 6. — Una poderosa màquina infernal ha fet explosió a Pittsburg, el més important centre industrial de Pensilvània, i on es troben establertes les gegantines fàbriques de acer.

La força de l'explosió fou tan enorme, que s'enderrocaren vuit edificis.

Signora encara el nombre de morts a causa de l'explosió, així com també si han estat detinguts o no els autors de l'atemptat. —Radio.

10

UN FORMOS CAVALL DE CURSES EMMETZINAT

Nova York, 6. — El cèlebre cavall de curses "Sunny Man", propietat de Rillis Kilmer, e qual era el predilecte del públic nordamericà, ha estat emmetzinat amb arsènic. La nova ha causat gran sensació en els cercles deportius nordamericans.

Hom creu que el cavall ha estat emmetzinat per algú que té un gran interès en què "Sunny Man" no pugui prendre part en el Derby, que tindrà lloc el dia 26 del que s'as.

El cavall esmentat estava assegurat per 150.000 dòlars. Dos guàrdies el vigilaven nit i dia, i la policia no pot explicar-se com li ha pogut ésser administrada la metrina. —Radio.

Primer concert de l'Orfeo a l'Augusteum de Roma

Roma, 5. 830 del vespre. — Aquesta tarda l'Orfeo Català ha donat el primer concert a l'Augusteum.

El local, ple completament. El concert ha començat amb el "Cant a la Senyera", que el públic ha escoltat a peu dret. En acabar la composició l'ensenya i els orfeonistes han estat ovacionats.

Totes les composicions del programa han estat ovacionades; el públic ha reclamat la repetició de la majoria dels números del programa.

Aj final, el mestre Millet i els orfeonistes han estat aclamats. El concert ha produït una gran impressió a l'auditori, que elogiava efusivament la tasca del mestre i dels orfeonistes. —X. G.

FINANCES I COMERC

Cotitzacions del dia 6 de maig 1925

BORSA MATI			
Obra	Antr.	Baix	Tanc.
Nord	78'00	79'15	78'00
Andalus	70'60	71'40	70'60
Colonial	61'50	61'50	61'50
Plates	43'00	43'00	43'00
G. Metrop.	82'00	82'00	82'00
F. C. Metrop.	87'00	87'00	87'00

BORSA TARDIA			
Obra	Antr.	Baix	Tanc.
Nord	78'00	79'15	78'00
Andalus	70'60	71'40	70'60
Colonial	61'50	61'50	61'50
Plates	43'00	43'00	43'00
G. Metrop.	82'00	82'00	82'00
F. C. Metrop.	87'00	87'00	87'00

Borsa de Madrid		Borsa de París	
Com.	Int.	Com.	Int.
Interior	71'10	Londres	93'10
Amortizable 4%	90'00	Belgica	94'50
Amortizable 5%	97'00	Espanya	280'75
Exterior 4%	85'00	Italia	78'00
Banc d'Espanya	87'00	Suïssa	371'50
Banc Esp. de Crèdit	48'50	Holanda	77'50
Banc Esp. Rio Plata	48'50	Noruega	323
Banc Hispano-Am.	33'00	Suecia	513'25
Sucres P.	96'00	Francia	280
Sucres O.	36'50	Viena	265'00
Cedulas	92'00	Portugal	92'00
Nord	78'00	Argentina	92'00
Andalus	70'60	Brasil	92'00
Colonial	61'50	Grècia	33'10
Plates	43'00	Alemanya	33'10

Borsa de Londres		Borsa de Madrid	
Com.	Int.	Com.	Int.
Nova York	45'35	Interior	71'10
Francia	120'65	Amortizable 4%	90'00
Belgica	94'50	Amortizable 5%	97'00
Espanya	280'75	Exterior 4%	85'00
Italia	78'00	Banc d'Espanya	87'00
Suïssa	371'50	Banc Esp. de Crèdit	48'50
Holanda	77'50	Banc Esp. Rio Plata	48'50
Noruega	323	Banc Hispano-Am.	33'00
Suecia	513'25	Sucres P.	96'00
Francia	280	Sucres O.	36'50
Viena	265'00	Cedulas	92'00
Portugal	92'00	Nord	78'00
Argentina	92'00	Andalus	70'60
Brasil	92'00	Colonial	61'50
Grècia	33'10	Plates	43'00
Alemanya	33'10	G. Metrop.	82'00
		F. C. Metrop.	87'00

CANVI DE L'OR		SUCRES	
Mon.	Int.	Mon.	Int.
Mon. or	137'00	Nova York-Tanca 5 maig	23'1
Alfons.	137'00	Maig	23'1
Alfons.	137'00	Juny	23'1
Alfons.	137'00	Juliol	23'1
Alfons.	137'00	Agost	23'1
Alfons.	137'00	Setembre	23'1
Alfons.	137'00	Octubre	23'1
Alfons.	137'00	Novembre	23'1
Alfons.	137'00	Desembre	23'1
Alfons.	137'00	Gener	23'1

SUCRES		CAFES	
Mon.	Int.	Mon.	Int.
Nova York-Tanca 5 maig	23'1	Nova York-Tanca 5 maig	10'1/4
Maig	23'1	Maig	10'1/4
Juny	23'1	Juny	10'1/4
Juliol	23'1	Juliol	10'1/4
Agost	23'1	Agost	10'1/4
Setembre	23'1	Setembre	10'1/4
Octubre	23'1	Octubre	10'1/4
Novembre	23'1	Novembre	10'1/4
Desembre	23'1	Desembre	10'1/4
Gener	23'1	Gener	10'1/4

CAFES		DISPONIBLE EN PLACA	
Mon.	Int.	Mon.	Int.
Nova York-Tanca 5 maig	10'1/4	Good Minding (Standard Universal)	215
Maig	10'1/4	Ady Port	216
Juny	10'1/4	Tota	218
Juliol	10'1/4		
Agost	10'1/4		
Setembre	10'1/4		
Octubre	10'1/4		
Novembre	10'1/4		
Desembre	10'1/4		
Gener	10'1/4		

INFORMACIONS I COMENTARIS

NOTICIARI

El Comerç exterior d'Espanya en 1924

La Cambra de Comerç espanyola de Londres publica les següents dades del balanç de comerç espanyol de l'any passat:

Importació	Exportació
1924	1924
1923	1923
1922	1922
1921	1921
1920	1920
1919	1919
1918	1918
1917	1917
1916	1916
1915	1915
1914	1914
1913	1913
1912	1912
1911	1911
1910	1910
1909	1909
1908	1908
1907	1907
1906	1906
1905	1905
1904	1904
1903	1903
1902	1902
1901	1901
1900	1900
1899	1899
1898	1898
1897	1897
1896	1896
1895	1895
1894	1894
1893	1893
1892	1892
1891	1891
1890	1890
1889	1889
1888	1888
1887	1887
1886	1886
1885	1885
1884	1884
1883	1883
1882	1882
1881	1881
1880	1880
1879	1879
1878	1878
1877	1877
1876	1876
1875	1875
1874	1874
1873	1873
1872	1872
1871	1871
1870	1870
1869	1869
1868	1868
1867	1867
1866	1866
1865	1865
1864	1864
1863	1863
1862	1862
1861	1861
1860	1860
1859	1859
1858	1858
1857	1857
1856	1856
1855	1855
1854	1854
1853	1853
1852	1852
1851	1851
1850	1850
1849	1849
1848	1848
1847	1847
1846	1846
1845	1845
1844	1844
1843	1843
1842	1842
1841	1841
1840	1840
1839	1839
1838	1838
1837	1837
1836	1836
1835	1835
1834	1834
1833	1833
1832	1832
1831	1831
1830	1830
1829	1829
1828	1828
1827	1827
1826	1826
1825	1825
1824	1824
1823	1823
1822	1822
1821	1821
1820	1820
1819	1819
1818	1818
1817	1817
1816	1816
1815	1815
1814	1814
1813	1813
1812	1812
1811	1811
1810	1810
1809	1809
1808	1808
1807	1807
1806	1806
1805	1805
1804	1804
1803	1803
1802	1802
1801	1801
1800	1800
1799	1799
1798	1798
1797	1797
1796	1796
1795	1795
1794	1794
1793	1793
1792	1792
1791	1791
1790	1790
1789	1789
1788	1788
1787	1787
1786	1786
1785	1785
1784	1784
1783	1783
1782	1782
1781	1781
1780	1780
1779	1779
1778	1778
1777	1777
1776	1776
1775	1775
1774	1774
1773	1773
1772	1772
1771	1771
1770	1770
1769	1769
1768	1768
1767	1767
1766	1766
1765	1765
1764	1764
1763	1763
1762	1762
1761	1761
1760	1760
1759	1759
1758	1758
1757	1757
1756	1756
1755	1755
1754	1754
1753	1753
1752	1752
1751	1751
1750	1750
1749	1749
1748	1748
1747	1747
1746	1746
1745	1745
1744	1744
1743	1743
1742	1742
1741	1741
1740	1740
1739	1739
1738	1738
1737	1737
1736	1736
1735	1735
1734	1734
1733	1733
1732	1732
1731	1731
1730	1730
1729	1729
1728	1728
1727	1727
1726	1726
1725	1725
1724	1724
1723	1723
1722	1722
1721	1721
1720	1720
1719	1719
1718	1718
1717	1717
1716	1716
1715	1715
1714	1714
1713	1713
1712	1712
1711	1711
1710	1710
1709	1709
1708	1708
1707	1707
1706	1706
1705	1705
1704	1704
1703	1703
1702	1702
1701	1701
1700	1700
1699	1699
1698	1698
1697	1697
1696	1696
1695	1695
1694	1694
1693	1693
1692	1692
1691	1691
1690	1690
1689	1689
1688	1688
1687	1687
1686	1686
1685	1685
1684	1684
1683	1683
1682	1682
1681	1681
1680	1680
1679	1679
1678	1678
1677	1677
1676	1676
1675	1675
1674	1674
1673	1673
1672	1672
1671	1671
1670	1670
1669	1669
1668	1668
1667	1667
1666	1666
1665	1665
1664	1664
1663	1663
1662	1662
1661	1661
1660	1660
1659	1659
1658	1658
1657	1657
1656	1656
1655	1655
1654	1654
1653	1653
1652	1652
1651	1651
1650	1650
1649	1649
1648	1648
1647	1647
1646	1646
1645	1645
1644	1644
1643	1643
1642	1642
1641	1641
1640	1640
1639	1639
1638	1638
1637	1637
1636	1636
1635	1635
1634	1634
1633	1633
1632	1632
1631	1631
1630	1630
1629	1629
1628	1628
1627	1627
1626	1626
1625	1625
1624	1624
1623	1623
1622	1622
1621	1621
1620	1620
1619	1619
1618	1618
1617	1617
1616	1616
1615	1615
1614	1614
1613	1613
1612	1612
1611	1611
1610	1610
1609	1609
1608	1608
1607	1607
1606	1606
1605	1605
1604	1604
1603	1603
1602	1602
1601	1601
1600	1600
1599	1599
1598	1598
1597	1597
1596	1596
1595	1595
1594	1594
1593	1593
1592	1592
1591	1591
1590	1590
1589	1589
1588	1588
1587	158

de març. Avui, a les deu, a la
López Bru. Morí el dia 18
Avui, a dos quarts d'onze,
Catedral.

ANIVERSARIS
Manegat Brunet. Morí el
de maig de 1924. Avui, misses
Caldes de Malavella, La
Agullana. Les de Calde-
a dos quarts de nou i les
a la parròquia, i a dos quarts
a les deu a la capella del
Pagani i Quintana i Jaume
Baulo. Moriren els dies 22
i 3 de maig de 1924, res-
pectivament. Avui, de vuit a dotze,
a Jesús de Gràcia, essent
l'últim dia de deu a dotze.

FOTOGRAFS

Una empresa editorial cata-
lana sollicita corresponents grà-
a totes les poblacions de
l'Espanya.

Escriure a J. T. R. - Canvis
baixos, Barcelona.

Seleccionant-se una "Estadística
la Premsa" per la feitura pro-
d'aquesta ciutat, i amb el fi
resulti amb la major exactitud
possible, es prega amb tot interès a
els senyors directores de totes les
semanaris, buletins, etc., i
general de totes les publicacions
caràcter periòdic i que es
publicin tant en aquesta capital com
provincia, tinguin la bondat de
enviar un número dels seus editorials
a Secció provincial d'Estadística,
C/ de Cent, 331, primer.

La vestimenta elegants i econòmica
la NOVEDAD, Aribau, 18

EL CORTADOR MODERNO
Màquina tècnica de camiseria
a les principals llibreries

propinent dilluns, dia 11, a dos
quarts de nou, se celebrerà en l'altar
Sagrat Cor de l'església del Pi
missa en sufragi de l'ànima del
en vida fou intel·ligent, auxiliar
guardia urbana, en C/ de Ro-
Vila, que morí cristianament el
del passat mes. A. C. S.

Dr. F. MONTAÑA
de la pell, cabell i veneçians.
C/ CALANES, n. 539, accessoris.

Argenteria - Reloieria

A. BORDAS
de Santa Anna, núm. 7

VENA MORTA

correr de Sant Joan de Malta,
trada al d'Edison, un canvi
a la meta de 4 anys Teresa
Mangosa, habitant al carrer de
Joan de Malta, n. 11. La causa fe-
ten greus, que al cap de poc

Oxina pòstura al tremp
sense rival.

Reuend que per evitar el curar
FERIUR, la millor cosa és usar
ANTIROPLETIC BERDAGUER
DE VENDA A LES FARMACIES

La Associació Cooperativa de
l'Escola ha estat cursat a Madrid el
últim del Director Milà, el se-
telegrama:

President Director Milà. Ma-
L'Associació "Cooperativa" de
Hores d'adhesió en algun id vot
formular pel senyor Agut.

per interpretar necessitats comerç i
considerar-ho obra de justícia. Respec-
tuosament el salut, Antoni Bagué
Romani, President."

Companyia Transatlàntica VIATGES A ROMA

El vapor **ANTONIO LOPEZ**
sortirà de Barcelona el 25
de maig cap a Civitavec-
chia. Seguiran altres expedi-
cions. Per a informes di-
rigir-se als seus Agents i
Agències de viatges.

MULTA PER BLASFEMAR
Va dir ahir el general Milans del
Bosch que havia rebut una denúncia
del delegat governatiu d'Arenys de
Mar, al qual la va donar la guàrdia
civil del poble de Sant Vicenç de Lla-
vaneres, contra el veí Modest Rovira
Cabot, que renegava al mig del carrer,
havent-li imposat una multa de 500
pessetes.

També va rebre el governador una
denúncia sobre augment indegut del
preu dels lloguers, la qual ha passat
al fiscal perquè aquesta qüestió és
de la competència del jutjat.

Economia en el menjar
CASA JOAN LA PATRIA
R. Sta. Mònica Sepúlveda
Tel. 2372 A. Tel. 2044 A
Preus convencionals per a ban-
quets, noces i bateigs

Pastilles Laxants Prats

Ahir fou duta al dispensari de la
Casa Consistorial, Josepa Molà, de 45
anys, la qual presentava símptomes de
perforació mental. Tenia amenaçada
de mort la seva filla.

Passà a l'Asil del Parc.

RODRIGUEZ I FERRER
CAMISERS
BOQUERIA, 36-38
Telèfon 5027 A.

**EXTENS ASSORTIT
DE CAMISES FETES A
BON PREU**

Avui, dijous, tindrà lloc en l'Agri-
pació Fotogràfica de Catalunya, (Dre-
de la Victòria, 14, pral), la clausura
de l'Exposició de La Rierada, fent-se
l'urament dels premis concedits.

**Tapiques i Purés
FIGUERAS**
són els millors del món

**APAREIXEN ELS CADAVERS
DE TRES NEGATS**

A la platja de Somorrostro han
aparegut els cadàvers de dos homes i
una dona, en estat de descomposició.
No han estat identificats.

**PARAIGUES Ferran, 14. Casa
MONEDERS CLAPES**

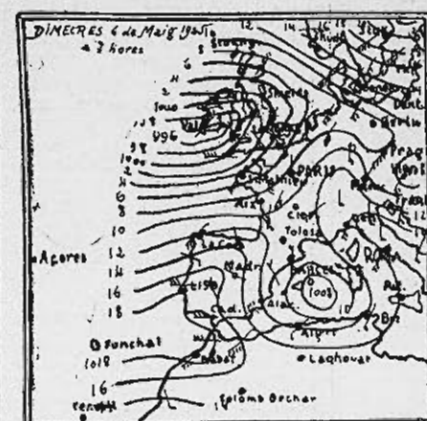
"JOVENUT CATALANA"
Per diferències sorgides en l'edició
d'aquesta simpàtica publicació setma-
nal, la direcció de la mateixa assa-
henta als seus innumerable lectors que
es veu impossibilitada de fer-la sortir

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

DIA 6 DE MAIG DE 1925

1. SITUACIÓ ATMOSFERICA GENERAL A
LES 7 DEL MATI. Observacions d'Europa, Nord
d'Àfrica i Atlàntica, rebudes per telegrafia sense fils.

No ha experimentat gran variació la distribució
general atmosfèrica de l'occident europeu, persis-
tent estacionàries les baixes pressions de les Illes Bri-
tàniques i de les Balears. En general domina cel
nuvolós, amb algunes pluges i tempestes a França
i al nord-est de la Península Ibèrica.

3. VENTS SUPERIORS, A BARCELONA. Sondatges de l'atmosfera lliure, a les 12
Altitud en metres: 250, 500.
Direcció: SE. SV.
Velocitat en metres per segon: 1, 1.
Plafo de núvols: a 728 metres.

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 758,7, 758,7, 757,7 mil·límetres; 1,011,5, 1,011,5, 1,010,2 mil·líbars.
— Termòmetre a l'ombra (sec): 14,9, 15,7, 14,8. — Termòmetre a l'ombra (humit): 12,1, 12,0, 12,2.
— Humitat (centèsimes de saturació): 70, 62, 72. — Direcció del vent: S. S. S. — Velocitat del vent
en metres per segon: 3, 3, 3. — Estat del cel: tapat, nuvolós, nuvolós. — Classe de núvols: strats-cú-
muls, alts-cúmulus; strats-cúmulus, cirrus-strats; strats-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 16,2. — Mínima: 11,9. — Oscil·lació termomètrica: 4,3. — Temperatura
mitja: 14,0. — Precipitació aigua, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data en
mil·límetres d'espessor, o sigui, litres per metre quadrat: 1,2. — Recorregut del vent en igual temps: 157
quilòmetres.

en la present setmana. Es prepara,
però, el proper número, convenien-
ment augmentat de seccions i amb una
extensa informació gràfica catalana.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te

cada dia te dansant de 5 a dos
quarts de 8, i dinar a l'ameri-
cana, de 9 a 11.

EL CONGRES DE LA PREMSA
L'Associació de la Premsa, de Sa-
badell, ha nomenat delegats els se-
nyors En Joan Bautista Lladó, En Joan
Serracant i N'Enric Sarradell, per a
la III Assemblea, de Girona.
La de Balears, ha designat als se-
nyors En Joan Alomar, En Joan Cam-
pins i En Gabriel Torres.

**CAMISERIA
SANS**
Boqueria, 32
Gran assortit de camises

"EL BORINOT"

Avui surt el número 76 d'"El Bo-
rinot", nodrit de text i d'exquisida
presentació. Porta: "Adén, esdeveni-
dor brillant", per Ventura Gassol;
"Els Jocs Florals", per B.; "Del bal-
conet estant", per XXX, i "Llibres i
lletres", per Severat.

Continua la publicació de facsimils
de periòdics antics de Catalunya, dels
publicats de cent anys ençà; de publi-
cació de molt d'interès.

Sangra Tel. 1475 A. Pal. 11 Banyeres

No tassin més. **KLAM**
Preneu pastilles
THES KALS CARSA

LLEGIU "LA PUBLICITAT"
LA PUBLICITAT
PROPAGUEU-LA

GRAN BALNEARI VICHY CATALA

CALDES DE MALAVELLA (JUNT ESTACIO FERROCARRIL)
TEMPORADA DE 1. DE MAIG A 30 D'OCTUBRE

Algues termals, bicarbonatades, alcalines, litiques, clorurades
sodiques

Malfalties de l'aparell digestiu - Fegre - Artritis - En les afeccions
múltiples manifestacions - Diàbetes - Glucosuria - Consolidació
de fractures

Establiment de primer ordre voltat de parets frondoses. Ha-
bitacions amb aigua corrent, grans, còmodes i ventilades. Men-
jadors i cafè espaiosos; salons esplèndids i elegants per a
festes i atraccions. Capella molt formosa. Llum eléctrica.
Camps per a tennis i altres esports. Garaio. Centre d'ex-
cursions per a la Costa Brava, Montseny, etc. Autos de llo-
guer. Telèfon. Administració, Rambla de les Flors, 18, Bar-
celona.

NOVES RELIGIOSES

Quaranta Hores. — Al Temple
de la Sagrada Família.
Hores d'exposició. — De les sis
del matí a dos quarts de vuit de
la tarda.
Cort de Maria. — Nostra Dona
de la Font de la Salut, a les
Mnimes, i al Sant Esperit.
Adoració Nocturna. — Torn del
Sagrat Cor de Jesús.
Vetlles en sufragi de les àn-
mes del Purgatori. — Torn dels
Dolors de Maria, a la capella de
l'Escorial.

DEL BISBAT

Ha mort al convent de les
Adoratrices, d'aquesta ciutat, a
75 anys d'edat i 48 de vida reli-
giosa, la germana Ignàcia Com-
pte i Camps.

Avui s'ha constituït el
Tribunal del Sínode per a la
renovació de llicències.

L'ha presidit el canonge doc-
tor Cendra, actuant de vocals el
rector de Sant Joan de Gràcia,
doctor Antoni Forn, i el cate-
dràtic d'aquest Seminari Con-
ciliar doctor Vicenç Perí.

Es troba greument malalt
el rector de Sant Agustí, doctor
Joan Alemany. Ha estat viati-
cat.

Ha estat nomenat carde-
nal protector de l'Institut de
Religioses Terciàries Francis-
canes de la Immaculada Con-
cepció, el cardenal Joan Bon-
zano.

**CAPELLA EXPIATORIA PER A
LES ANIMES**

Carrer de l'Escorial (Gràcia)
Avui, dijous, a dos quarts de sis de
la tarda, hi haurà retir espiritual amb
Rosari, meditació, visita al Santíssim
i plàtica.

Demà, divendres, a dos quarts
de nou del matí, hi haurà Missa de Co-
munio general amb plàtica preparatò-
ria pel doctor Masdexart, pvr, i
essent d'ofertori en sufragi de la ze-

ladora del Cor quint Na Francisca
Cot de Teixidor. (D. E. P.)
PIA UNIO DE DEVOTS DE
SANT PANCRAÇ, MARTIR
Avui, dijous, dia 7, i els dies
8 i 9, un cop acabada la funció
del Mes de Maig a la Basílica
de Santa Maria de la Mar, tin-
dran lloc els assaigs generals
dels Himne, Rosari i Goigs que
es cantaran pel poble en el tri-
duum a Sant Pancràs, que se
celebrarà els dies 10, 11 i 12
del que som. Queden convidats
tots els devots del Sant i el po-
ble fidel.

CRONICA JUDICIARIA

Asservaments per a avui

AUDIENCIA TERRITORIAL
Sala primera. — Nord. — Major
quantia: Llorença Valmitjana
contra Forces Hidràuliques de
l'Alt Pirineu.

Audiència. — Incident: Jaume
Martín contra Alexandre Bosch.
Sala segona. — Audiència. i
Llotja. — Josep M. Viver contra
Anna Viladoms.

Concepció. — Incident: Josep
Tàrraga contra Ignàcia Mulla-
rach.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Nord. — Un
incident per furt.

Drassanes. — Un oral per es-
tafa contra Josep Mallart, i un
incident per injúries.

Secció segona. — Terrassa. —

Un oral per lesions contra Jo-
sepa García.

Concepció. — Un oral per es-
tafa contra Felip Bru, i un in-
cident per estafa, i un altre in-
cident per adulteri.

JUTJATS

UNA QUERELLA

L'ex-diputat a Corts per Va-
lència senyor Bertran Ibàñez ha
presentat una querella per es-
tafa contra un comissionista
d'aquesta ciutat.

Afai't's higiènicament
Afai't's de pressa
Afai't's bé

Com?

Usant la PASTA NIX

S'afaitarà ràpidament, agradable-
ment, perfectament.

No li quedarà la cara irritada, no hi
sentirà cremor o irritació després
d'afaitar-se.

Eliminarà el sabó, la brotxa, els po-
tets i tots els altres objectes tan ex-
posats a cultivar microbis.

Demani-ho en perfumeries, drogueries,
etc., al preu de 2'50 pessetes rub.

L'EXCEL·LENTÍSSIM SENYOR

Don Claudi López Bru López de Lamadrid i Lassús

Marquès de Comillas

Gran d'Espanya, Cavaller de l'Insigne Orde del Toisó d'Or, Cavaller de l'Orde Suprema de Crist, Cavaller de l'Orde de l'Esperó d'Or o Milícia Aurea, etc., etc.

President dels Consells d'Administració de la COMPANYIA TRANSATLANTICA, BANC HISPANO-COLONIAL, COMPANYIA GE-
NERAL DE TABACS DE FILIPINAS, BANC VITALICI D'ESpanya, SOCIETAT HULLERA ESPANYOLA, SOCIETAT CAR-
BONERA ESPANYOLA, COMPANYIA HISPANO-AMERICANA D'ELECTRICITAT i BANCA LOPEZ BRU

mori el 18 d'abril proppassat a Madrid

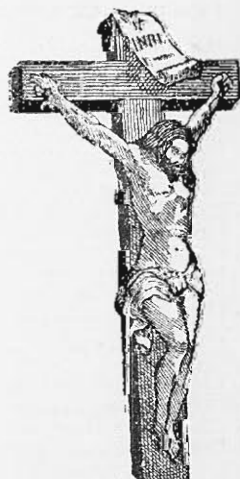
(A. C. S.)

Els Consells d'Administració de les expressades entitats i de la Companyia General d'Asfals i Portland i la família del finat, inviten els seus amics i coneguts als funerals que
en sufragi de la seva ànima se celebraran avui, dijous, dia 7 del que som, a dos quarts d'onze del matí, a la Santa Església Catedral Basílica.

L'ENTRADA PER LA PORTA PRINCIPAL

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT.

ELS TEATRES

MOLIÈRE A ROMEA

Al teatre Rómia, en una adaptació del nostre amic Josep Maria de Sagarra, titulada "El senyor Pupurull", es representa el "George Dandin" de Molière.

Què és "George Dandin"? És una farsa o una tragèdia? Que tota la disposició de l'obra és de farsa, no hi ha dubte. Però, n'hi ha prou amb tenir una mica de percepció pel que anomenem la dominància d'una obra d'art per adonar-se que en realitat es tracta d'una tragèdia.

La tragèdia de George Dandin és la tragèdia de no tenir tragèdia. George Dandin no és víctima de cap condemna superior, no és víctima dels déus, ni surt al món assenyalat per la Natura, com els herois de la tragèdia clàssica. George Dandin ha fet una acatament a la convenció, reconeixent una superioritat ridícula a una classe social ridícula. El seu càstic és una tragèdia ridícula.

L'autor no troba un mot de pietat per al seu personatge. El ritme dels tres actes es repeteix: Primer, Dandin és assabentat per un criat que no sap amb qui parla, de la relació de la seva dona amb Clitandre; ell imagina una estratagema per sorprendre-la; i quan l'estratagema dona resultat i crida els seus sogres, la seva dona troba manera de sortir-se de la situació, i el pobre George Dandin ha de demanar perdó de les seves sospites. La crueltat de l'autor s'augmenta amb aquesta insistència en els mateixos enganys.

Jo imagino el pobre George Dandin demanant a Molière, no un destí menys trágic, sinó un destí més noble. La resposta de Molière, la trágica resposta, és la que a la fi del primer acte diu el protagonista mateix:

—Vos ferez vous, George Dandin!
—Vos ho heu volgut, senyor Pupurull. Com voleu que us doni un destí trágic, si els personatges que em porteu — la vostra dona i la seva família — i la situació que us heu creat són situacions de comèdia? La vostra tragèdia serà sofrir trágicament dins d'una comèdia. Vos ho heu volgut, senyor Pupurull!

Aquesta manca de pietat de l'autor és el que deixa aquesta amargor que ens fa sortir, tal com deia un crític de les darreries del segle passat, *oppressés et tristés à mourir*, i que ha donat lloc a totes les protestes contra la moralitat de l'obra, des de Bourdaloue ençà.

Però la fonda qualitat humana d'aquesta obra, el que fa que el George Dandin sia una de les grans creacions artístiques de Molière és que dona l'esgarripança d'un destí trágic, sense grandesa ni heroisme.

José María de Sagarra ha fet una adaptació de l'obra a Catalunya, i a costums més recents que el que pintava Molière. La idea de donar color local a la tragèdia de George Dandin ens sembla equivocada, donada la transcendència humana que al meu entendre té l'obra. La darrera vegada que jo he vist George Dandin fou a Berlín, i corresponia exactament a la meua idea de l'obra de Molière. El decorat era absolutament arbitrari; la casa de George Dandin era una casa de nines a l'engròs; els personatges eren tipus de titelles ridicles; George Dandin anava amb la cara enfadada i el vestit blanc de Pierrot, el personatge de la comèdia al qual atribuïm el trágic-grotesc.

Confesso, però, que en el meu judici a favor d'aquesta interpretació de l'obra de Molière, hi ha molt de subjectiu.

Ara, admetent que el desig de Josep Maria de Sagarra, de donar un color local a l'obra, és legítim (a favor de la qual cosa hi ha també raons), la traducció de Sagarra és excel·lent. Hom troba el llenguatge una mica excessiu, oblidant que si Molière usa el mot "cocu", no hi ha més remei que traduir-lo com ho ha fet En Sagarra.

Representar Molière és una empresa forta, i els actors de Rómia se'n sortiren tant bé com es podia esperar d'ells. El senyor Montero i la senyora Morera representen llurs papers amb dignitat. El senyor Aymerich, al qual el públic testimonia la seva simpatia amb motiu del seu benefici, fou riure molt en el paper de senyor Pupurull. Els altres col·laboraren al conjunt.

El públic s'escandalitzà una mica perquè trobà que en el darrer acte no triomfa completament el que ell entén per virtut. I això que és passable al primer i al segon acte, és intolerable a la fi de l'obra, segons opinió de part del públic d'ahir.

La comèdia en un acte de Lluís Capdevila que es donà per a fi de festa, entretingué bé o malament el públic (més aviat això darrer), l'estona que durà.

Joan Lluís

TEATRE NOVELTATS
DARRERA SETMANA D'ACTUACIÓ DE LA COMPANYIA DEL TEATRE INFANTA ISABEL DE MADRID

Arriba a la fi la campanya reunita per la companyia madrilenya que actua en aquest teatre. Avui, dijous, a la tarda, es darà l'última representació de "La mano de Alicia".

A la nit, "La buena suerte", divertida comèdia de Pere Muñoz Seca, estrenada i representada a Madrid per les principals parts de la companyia més de 100 nits seguides. Amb aquesta representació celebra el seu benefici el graciosíssim actor còmic Pere Sepúlveda, el qual fa una admirable crítica del seu paper en aquesta comèdia.

Demà, divendres, tarda, "La buena"

suerte". Nit, "El filón", gran èxit còmic, original de Pere Muñoz Seca.

OLYMPIA

Per a avui, dijous, a la tarda, s'annuncia en matí una representació extraordinària de "Napoleónicas", dedicada especialment als nens i nenes que amb gran nombre van a les representacions de tarda d'aquest enlluernador espectacle. En obsequi d'ells, "La Ventura", en el seu intermèdi lluminós, projectarà nous efectes de llum i a l'última escena en faran de les seves les grans notes, per tal de delectar la gent menuda i els grans. La representació començarà a dos quarts de cinc de la tarda.

CRONICA DE CULTURA

ATENEU ENCICLOPÈDIC POPULAR — CURSET BOSCH GIMPERA

Dilluns passat es donà la darrera lliçó d'aquest curs. Finalitzà el docent professor les seves explicacions sobre "Les lletres i la cultura clàssiques", dient que el Renaixement, amb les transformacions polítiques i religioses del segle XVI, creà un món nou en el qual la tradició clàssica es cada vegada més viva, influent en tots els ordres de la vida literària, científica, artística i fins social i política. Des d'aleshores és un element indispensable per a l'explicació de tots els fenòmens històrics moderns. Fins dins del parlamentarisme anglès i de la Revolució Francesa, se cerca la inspiració en les antigues democràcies de Grècia i Roma. El segle XIX, amb el conreu integral de la ciència de l'Antiguitat, que l'estudia des de tots els seus punts de vista, porta un millor coneixement d'aquella i fa buscar la font d'inspiració directament a Grècia, coneguda més de dret després de la seva alliberació del domini turc. Així avui pot escatir-se millor que qualsevol dels valors de l'Antiguitat clàssica i el que representen per a nosaltres.

CICLE D'ESTUDIS LITERARIS
Paralelment als Cursos d'Humanitats que amb tant d'èxit s'encenen venen donant a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, ara sobre un cicle d'estudis literaris a càrrec de ben entesos publicistes.

En el programa d'aquest cicle figuren: "Joan Maragall", per En Josep Maria de Sagarra; "Jacint Verdaguer", per En Tomas Garcés; "Odíssea", per En Carles Riera; "El teatre d'Angel Guimerà", per N'Alexandre Plana.

Avui, dijous, a les deu de la nit, inaugura el cicle En Josep Maria de Sagarra amb el seu estudi de la personalitat literària de Joan Maragall, que consta de tres lliçons, de caràcter públic, i es demanen, després de la d'ahir, els dies 11 i 15 del mes que som. L'esquema de les lliçons és el que segueix:

I.—Silueta psicològica dels pares de Joan Maragall. Mitja en què es movien. Aficions de l'adolescent Maragall. Joan Maragall, estudiant de Dret. Influències exercides sobre el nou poeta. Escat en plenitud de les seves facultats creadores.

II.—Joan Maragall anecdòtic. Aspectes dels seus 40 anys. Aficions pedagògiques dels seus darrers dies. El presentiment de la mort en Joan Maragall. Evocació dels diàlegs de Joan Maragall amb Josep Pijoan i Francesc Giner de los Rios. Concepte del nou hispanisme, segons Maragall.

III.—Projeccions de la poesia de Joan Maragall sobre la lírica catalana. Mesatge conciliador del poeta. Aficions pedagògiques dels seus darrers dies. El presentiment de la mort en Joan Maragall. Evocació dels diàlegs de Joan Maragall amb Josep Pijoan i Francesc Giner de los Rios. Concepte del nou hispanisme, segons Maragall.

CONFERENCIA

En la sessió pública que celebrà avui, dijous, a les set del vespre, al seu estatge social la societat mèdico-farmacològica de Sant Cosme i Sant Damià, el doctor L. Ribó desenvolupà el tema: "Com es tracta la tuberculosi òsia a Llorens".

L'INSTITUT FEMENAL
El col·legi de senyorettes, Institut Femenal, va celebrar dilluns propiament l'acte de benedir el seu nou estatge, Via Llatina, 41, el qual reuneix immillorables condicions higièniques i pedagògiques.

En la benedicció l'illustríssim canonge doctor En Carles Garbí, assistit a la cerimònia pel doctor Llorens i a l'almirall del dit centre docent.

PROCES EVOLUTIU DE L'ARQUITECTURA BARCELONINA
Avui, dijous, a les vuit del vespre, l'arquitecte senyor Ferran Tarragó Nogué donarà una conferència a l'Ateneu Obrer de Barcelona, sota el tema: "Processus evolutiu de l'arquitectura barcelonina".

Obra del Bon Mot

GRANS ACTES DE PROPAGANDA A IGUALADA

Onceja ja des de dilluns al bell mig de la Rambla d'Igualada un gran cartell de sis metres anunciant els actes de propaganda del Bon Mot que s'han de celebrar en aquella ciutat els dies 7, 8 i 9 de tot el present mes, els principals dels quals, són els següents:

Una manifestació infantil per al dijous, a la tarda, integrada per totes les escoles d'Igualada.

Un Triduum de desagregaments contra la blasfèmia, els dies 7, 8 i 9.

que predicarà el Director de les Lligures Espirituals contra el malparlar, reverend P. Ramon Maria de Bolós, S. J.

Una conferència al gran teatre del "Foment", dedicada exclusivament als homes, que dirà el Director de l'Obra del Bon Mot, Ivo L'Escop.

Un romiatge d'Igualada i pobles comarcants, a l'èrmita de Nostra Senyora de La Sala, amb una Missa de campanya, a les deu, del dia 10.

Un grandios miting a l'aire lliure, a les tres de la tarda, en el qual hi prendran part, a més de valuosos elements d'Igualada, el reverend P. Ramon Maria de Bolós, En Joan Traverria, de la Lliga del Bon Mot, de Vich, i En Xavier Aragó, secretari de l'Obra del Bon Mot, de Barcelona.

Una imponent manifestació des de l'església de Sant Agustí d'Igualada, fins a la de Santa Maria amb paraules de comiat pel senyor Arxiprest.

CONFERENCIA PER LA RADIO BARCELONA

La Conferència radiotelefònica de Ivo L'Escop, de divendres, dia 8, a les 22 en punt, versarà sobre: "La paraula".

INFORMACIONS COMERCIALS

El servei de telefons

Per que no poden posar-se aparells i altres coses

Hi ha molt que parlar del servei telefònic, en pro i en contra. Des que la "Compañía Telefónica Nacional de España" s'encarregà del servei, algunes coses rutilen meravellósment, i altres no gaire. Per exemple: el servei internacional, que abans es feia impossible, és ara cosa fàcil. D'aquí a París es telefona sense sentir sorolls, ni patir esforçant-se la veu. Segons manifestà ahir un enginyer de la dita Companyia a diferents col·legues, quan la Companyia s'encarregà dels serveis de l'Estat, aquests es trobaven en un lamentable desgast. En la línia internacional de Barcelona fins a la frontera s'hagueren de suprimir més de mil empalmaments, canviant molt filferro col·locat indegudament, per fil de coure necessari.

Aquesta desídia l'ha resolta la nova Companyia, i així ja és un bé.

Ara bé, la gent es queixa que per posar un aparell telefònic cal més temps que per anar a Roma, i més influències que per a ésser funcionari públic.

Volent asabellar-nos personalment de les causes que produïen aquesta desorganització, parlarem ahir amb un alt funcionari de Telefons, i ens digué:

—La culpa és i no és de la Companyia. Perquè si la Companyia no hagués volgut confiar en la indústria del país per proveir-se de material, ja fa temps que estaria tot resolt, i tothom qui volgués tindria tel·lèfon. El que passa és que la Companyia no volgués anar a buscar a l'estranger el que va pensar que podrien fabricar les indústries del país; d'aquí el desgast. Les indústries nacionals es trobaren amb dificultats per complir les demandes, i ara es troba la Companyia que no pot complir amb els que volen ésser nous abonats, no per no manca de material, sinó per no saber en adquirir-lo. Afortunadament, la Companyia prepara una combinació, i dins de poc quedarà tot resolt i tothom content.

—Però sembla que el servei interurbà no marxa—li insinuàrem.

—Menys devia marxar abans, perquè si haguéssim vist l'estat deplorable dels cables i de les línies, no comprendríem el miracle de poder parlar de lluny, a no ésser que fos amb "altaveu". De totes maneres, aquestes queixes baixen de dia en dia. Cada dia que passa és un nou esforç de la Companyia, que, creguem nos, fa el que pot i més del que pot, perquè tothom estigui content dels seus serveis.

—El Gremi de Confeters i Pastissers de Barcelona, en data d'ahir ha expedit el següent telegrama:

"President Directori Militar.—Madrid.—Gremi de Confeters i Pastissers de Barcelona prega Directori Militar accepti vot particular formulat per don Josep Ayats sobre arrendament locals destinats comerç i indústria.—El salutà.—El Sindir, Josep Riera."

"President Directori Militar.—Madrid.—El Consell de la revista "Dulceria Artística e Industrial", òrgan de la Federació Nacional de Confeters i Pastissers d'Espanya, s'adhreix en absolut vot formulat per don Josep Ayats al dictamen problema arrendament locals per al comerç i indústria.—El salutà respectuosament.—El Director, Gabriel Mesquida."

L'arrendament dels locals per al comerç i d'indústria

El Gremi de Confeters i Pastissers de Barcelona, en data d'ahir ha expedit el següent telegrama:

"President Directori Militar.—Madrid.—Gremi de Confeters i Pastissers de Barcelona prega Directori Militar accepti vot particular formulat per don Josep Ayats sobre arrendament locals destinats comerç i indústria.—El salutà.—El Sindir, Josep Riera."

"President Directori Militar.—Madrid.—El Consell de la revista "Dulceria Artística e Industrial", òrgan de la Federació Nacional de Confeters i Pastissers d'Espanya, s'adhreix en absolut vot formulat per don Josep Ayats al dictamen problema arrendament locals per al comerç i indústria.—El salutà respectuosament.—El Director, Gabriel Mesquida."

Un Triduum de desagregaments contra la blasfèmia, els dies 7, 8 i 9.

La vida provincial

REUNIO DE LA COMISSIO GESTORA

Ahir es reuní la Comissió gestora de serveis coordinats, amb assistència dels senyors Bartrina i Ferran, representants de la Diputació de Girona, en substitució dels dimissionaris senyors Llorens i Martí. Per les altres Diputacions hi havia els senyors Alegre, Hernández, Serra, Bofarull i Quasch, antics consellers de la Mancomunitat.

Presidí la reunió el senyor Milà i Camps, i en cop acabada fou facilitada la següent nota:

"Després de dar posició a les representacions de Girona, la Comissió procedí a constituir-se designando a los señores Milà i Alegre para ejercer los cargos de presidente y vicepresidente y a los señores Bartrina y Ferran para que se ocupen, respectivamente, de Beneficencia y Cultura."

Dada cuenta de las comunicaciones recibidas de las Diputaciones provinciales con el acuerdo de coordinar con Barcelona los servicios de Obras públicas y partida de Beneficencia las de Lérida y Tarragona y separándose de dicha coordinación la de Girona, formuló la Comisión en líneas generales, con distribución de trabajo, el plan general de sus tareas a fin de mejor cumplir las funciones que tiene encomendadas dentro del plazo perentorio que el nuevo Estatuto le señala."

MANIFESTACIONES DEL SENYOR MILA I CAMPS

—Hem començat—digué—el pla de distribució de treball, car la tasca a realitzar és molt complexa. Continuarem reunint-nos fins deixar-lo acabat.

Hem acordat la coordinació d'alguns serveis de les províncies de Tarragona, Lleida i Barcelona. Aquests serveis són els de construcció i conservació de camins i ponts, i els de reclusió de dementes pobres i sanatoris.

—I la província de Girona?

—Se li preguntà.

—La Diputació de Girona va prendre l'acord de no mancomunar-se per no saber si la coordinació de serveis li seria o no convenient. Ara els seus representants han vingut a estudiar els avantatges i desavantatges de la coordinació per tal de procedir en conseqüència.

—Es pot esperar una rectificació per part de la Diputació de Girona?

—Això no puc dir-ho. Legalment poden rectificar-ho. Ells han de dir si els interessa o no fer-ho. Així ara ho veuram. Nosaltres treballarem en la difícil tasca de traspassar a les Diputacions el règim de la Mancomunitat. Per a això, abans que tot, cal conèixer el passiu i l'actiu amb què comptem. examinar el que hi ha i pensar en el que ha de fer-se.

—Sanirà, doncs, a una nova Mancomunitat?

—No. La Mancomunitat no tornarà. Ens ha sortit massa cara perquè ningú pensi en què torni altra vegada. La coordinació de serveis tindrà per base l'estatut de les despeses i les millores en els serveis. Cada Diputació aportarà una quantitat, i en comú, aquesta quantitat s'aplicarà als serveis d'interès general.

—En quina situació quedaran les institucions d'eixenyança de la disolta Mancomunitat?

—Com que quasi totes procedien de la Diputació de Barcelona, hi tornaran. La Comissió gestora traspassarà a les Diputacions el que mantenen. Si alguna rebugia algun servei, suspendrem el seu funcionament. L'escola industrial i l'Institut d'Estudis Catalans subsistiran com fins ara. Així ho poden assegurar. Se n'encarregarà la Diputació de Barcelona, i no la Comissió gestora.

El senyor Milà desmentí que hagués dimès el senyor Alegre, i acabà anunciant que aviat es facilitaria una relació de l'actiu i el passiu de la Mancomunitat.

El Butlletí Oficial publica el següent avís de la Comissió gestora interna dels Serveis coordinats de les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

"Es fa públic, als efectes conseqüents, que queden suspesos les subhastes de:

Obras de construcció del camí veïnal de Badalona a Montcada per Canyet i Vallensana, tros segon, publicada al Butlletí Oficial de la província, núm. 91, del dia 16 del corrent;

Obras de construcció del camí veïnal de Badalona a Montcada per Canyet i Vallensana, tros segon, publicada al Butlletí Oficial de la província, núm. 91, del dia 16 del corrent;

Barcelona, 28 d'abril de 1935.

—El president, J. Milà Camps.

—El secretari, J. Vega."

UNA INICIATIVA DEL SENYOR HERNANDEZ

El diputat directe de la Diputació de Lleida, senyor Antoni Hernández, en la darrera reunió celebrada per aquella Comissió provincial permanent, presentà una proposició demanant que, imitant el que han fet diverses Diputacions d'Espanya, s'entronitzés solennement al Palau Provincial el Sagrat Cor de Jesús, proposant que la dita festa tingui lloc el dia 19 de juny propiament, dia en què la Iglesia catòlica celebra aquella festa.

UN ALTRE RETRAT DE DON ALFONS

Al saló de la presidència del saló de la Comissió gestora de serveis coordinats, ha estat col·locat un retrat del rei.

La desaparició del senyor Cirera

Continua sense saber-se res del procurador dels tribunals i advocat senyor Joan Cirera i Feliu, el qual, com se sap, desaparegué de casa seva dilluns de la setmana passada. Totes les indagacions que s'han fet han estat bades: des d'aquell dia, ningú no l'ha vist, ni n'ha sabut cap nova. Altrament, no s'ha trobat qui pogués saber ni d'ell, els motius que el portaren a la desaparició.

Creiem convenient repetir el que, durant aquests dies, hem dit sobre Joan Cirera.

Dilluns de la setmana passada s'havia passat el matí fent diverses visites professionals. Estava com abstrès, com si una idea fixa el turmentés. Un advocat amb el qual s'hagué d'entrevistar, li va haver d'explicar diverses vegades un assumpte, car el senyor Cirera no s'en feia prou càrrec. Anà a dinar a casa seva, i la família no li notà res d'anormal. A la tarda es quedà a treballar al seu despatx fins a les cinc, hora en què sortí. A les vuit del vespre tornà a casa seva, dient al seu germà que agafava les claus i que no l'esperessin a sopar. Des de llavors, ningú no l'ha sabut res.

Els seus familiars no s'adonaren de la seva absència fins l'endemà al matí. Trobaren molt estrany que no els hagués avisat com en altres ocasions que la feina l'havia obligat a sortir de Barcelona; de totes maneres, podia molt bé ésser que la qüestió que havia de tractar tot sopant l'hagués obligat a absentar-se. En veure que no comparcava a dinar, però, s'alarmaren. En els centres oficials no se sabia cap notícia d'ell; no podia ésser que li hagués ocorregut cap desgràcia. Notificaren el fet al Junat, posant-se tot seguit a la seva recerca. Pels voltants de Barcelona no hi havia ni rastre seu. Als cabarets i llocs dubtats, on anà la policia amb el retrat del desaparegut, ningú no el coneixia.

La desaparició és altament misteriosa. Joan Cirera marxà de casa seva portant al damunt un màxim de setanta pessetes. No és comprensible que hagués sopat sol en un restaurant — a part que cap restaurant de Barcelona l'ha reconegut — i en canvi ningú no ha declarat que hagués sopat amb ell.

La seva vida era moderadíssima. Sortint de casa seva escassos pèis. Els seus amics més íntims asseguruen que no tenia cap vici. A casa seva tenia totes les felicitats de la vida familiar. No coneixia les manifestacions de l'escasseja de cabals; home de dues carretes, especialitzat en una d'elles, s'havia fet un bon i una posició.

Altrament, el senyor Cirera estava a punt de casar-se. Sempre parlava amb entusiasme de la seva futura vida i de la seva promesa. El matrimoni que anava a contraure no era, ni de lluny, un matrimoni de conveniència, sinó d'amor.

Tot això explicarà perfectament que no són viables cap de les suposicions que s'han donat, de primer moment, a la seva desaparició. No hi pogue haver suïcidi; per altra banda, amb els dies que han passat el seu cadàver hauria estat trobat. No pot haver fugit amb una dona; a més a més, els seus amics saben que sempre, aduuc d'estudiant, havia degut amb horror tota aventura galant. No pot haver ingressat en un convent per vocació religiosa, malgrat la seva religiositat; i si fos així, no fóra possible que a hores d'ara no se sapigués per declaració de la Comuni.

S'ha dit també si havia fugit degut a les amenaces d'un individu al qual desbaixà d'unes barraques. S'ha comprovat que aquestes amenaces no han existit. El senyor Pifre, que era la persona a la qual atribuïen les amenaces, fou agafat i posat en llibertat en demostrar-se la seva innocència. No són possibles les amenaces tractant-se d'un home com el senyor Cirera, d'un caràcter altament benedictor, potser una mica debilitat tot. No havia tingut mai cap disputa; tothom que l'havia de tractar rebia d'ell les màximes consideracions. El caràcter més violent resta desarmat davant d'un home que cedeix en tot.

La suposició que ha fugit per anti-

cial de la província, núm. 91, del dia 16 del corrent;

Obras de construcció del camí veïnal de la carretera de Sant Jordi de Medinyà a Banyoles per Viladecans, publicada al Butlletí Oficial de la província, núm. 91, del dia 16 del corrent.

Barcelona, 28 d'abril de 1935.

—El president, J. Milà Camps.

—El secretari, J. Vega."

UNA INICIATIVA DEL SENYOR HERNANDEZ

El diputat directe de la Diputació de Lleida, senyor Antoni Hernández, en la darrera reunió celebrada per aquella Comissió provincial permanent, presentà una proposició demanant que, imitant el que han fet diverses Diputacions d'Espanya, s'entronitzés solennement al Palau Provincial el Sagrat Cor de Jesús, proposant que la dita festa tingui lloc el dia 19 de juny propiament, dia en què la Iglesia catòlica celebra aquella festa.

UN ALTRE RETRAT DE DON ALFONS

Al saló de la presidència del saló de la Comissió gestora de serveis coordinats, ha estat col·locat un retrat del rei.

La desaparició del senyor Cirera

Continua sense saber-se res del procurador dels tribunals i advocat senyor Joan Cirera i Feliu, el qual, com se sap, desaparegué de casa seva dilluns de la setmana passada. Totes les indagacions que s'han fet han estat bades: des d'aquell dia, ningú no l'ha vist, ni n'ha sabut cap nova. Altrament, no s'ha trobat qui pogués saber ni d'ell, els motius que el portaren a la desaparició.

Creiem convenient repetir el que, durant aquests dies, hem dit sobre Joan Cirera.

Dilluns de la setmana passada s'havia passat el matí fent diverses visites professionals. Estava com abstrès, com si una idea fixa el turmentés. Un advocat amb el qual s'hagué d'entrevistar, li va haver d'explicar diverses vegades un assumpte, car el senyor Cirera no s'en feia prou càrrec. Anà a dinar a casa seva, i la família no li notà res d'anormal. A la tarda es quedà a treballar al seu despatx fins a les cinc, hora en què sortí. A les vuit del vespre tornà a casa seva, dient al seu germà que agafava les claus i que no l'esperessin a sopar. Des de llavors, ningú no l'ha sabut res.

Els seus familiars no s'adonaren de la seva absència fins l'endemà al matí. Trobaren molt estrany que no els hagués avisat com en altres ocasions que la feina l'havia obligat a sortir de Barcelona; de totes maneres, podia molt bé ésser que la qüestió que havia de tractar tot sopant l'hagués obligat a absentar-se. En veure que no comparcava a dinar, però, s'alarmaren. En els centres oficials no se sabia cap notícia d'ell; no podia ésser que li hagués ocorregut cap desgràcia. Notificaren el fet al Junat, posant-se tot seguit a la seva recerca. Pels voltants de Barcelona no hi havia ni rastre seu. Als cabarets i llocs dubtats, on anà la policia amb el retrat del desaparegut, ningú no el coneixia.

La desaparició és altament misteriosa. Joan Cirera marxà de casa seva portant al damunt un màxim de setanta pessetes. No és comprensible que hagués sopat sol en un restaurant — a part que cap restaurant de Barcelona l'ha reconegut — i en canvi ningú no ha declarat que hagués sopat amb ell.

La seva vida era moderadíssima. Sortint de casa seva escassos pèis. Els seus amics més íntims asseguruen que no tenia cap vici. A casa seva tenia totes les felicitats de la vida familiar. No coneixia les manifestacions de l'escasseja de cabals; home de dues carretes, especialitzat en una d'elles, s'havia fet un bon i una posició.

Altrament, el senyor Cirera estava a punt de casar-se. Sempre parlava amb entusiasme de la seva futura vida i de la seva promesa. El matrimoni que anava a contraure no era, ni de lluny, un matrimoni de conveniència, sinó d'amor.

Tot això explicarà perfectament que no són viables cap de les suposicions que s'han donat, de primer moment, a la seva desaparició. No hi pogue haver suïcidi; per altra banda, amb els dies que han passat el seu cadàver hauria estat trobat. No pot haver fugit amb una dona; a més a més, els seus amics saben que sempre, aduuc d'estudiant, havia degut amb horror tota aventura galant. No pot haver ingressat en un convent per vocació religiosa, malgrat la seva religiositat; i si fos així, no fóra possible que a hores d'ara no se sapigués per declaració de la Comuni.

S'ha dit també si havia fugit degut a les amenaces d'un individu al qual desbaixà d'unes barraques. S'ha comprovat que aquestes amenaces no han existit. El senyor Pifre, que era la persona

EL GOVERN DEL DIRECTOR MILITAR

**LES NOTÍCIES DE LA ZONA FRANCESA DIUEN QUE LES TROPS RESISTEIXEN ENERGICAMENT L'INVESTIDA DELS RIFENYS. — S'ASSE-
GURA QUE EL GENERAL LYAUTEY NO VOL ENTRAR AL RIFF, ON LES
FORCES D'ABD-EL-KRIM ORGANITZEN LA DEFENSA DE LES VALLS
TANCANT-LES AMB TRINXERES**

**EL GENERAL PRIMO DE RIVERA S'HA DOLGUT QUE 'LA PREMSA' NO
HAGI DONAT LA IMPORTANCIA QUE CALIA A CERTES NOTÍCIES, TANT
MES QUAN, HA DIT, NO EXISTEIX LA CENSURA; L'ÚNIC QUE S'HA
FET HA ESTAT DEPURAR LA PREMSA**

**EN LA VISTA DE LA CAUSA CELEBRADA A MALAGA, EL FISCAL QUA-
LIFICA ELS FETS DE DELICTE DE SEDICIO I DEMANA PER ALS ACU-
SATS LA PENA DE DOTZE ANYS I UN DIA DE RECLUSIO MILITAR
TEMPORAL**

DEL "MARROC"

Les operacions a la zona francesa

LES TROPS FRANÇAISES RESISTEIXEN L'ESCOMESA RIFENYA: ABD-EL-KRIM COMPTA AMB ABUNDANT MATERIAL DE GUERRA MOLT BO

París, 6. — En una correspondència del Marroc, el "Petit Journal" dona compte que les tropes franceses resisteixen energicament a l'embestida rife-
nya.

Aquests es troben perfectament proveïts, tenen abundant material modern de guerra, metralladores, canons, estacions de telegrafia i telefonia sense fils i compten amb una organització simplista, però eficaç.

Barrejerament un destacament de uradors senegalesos resistit valerosament l'atac d'un fort contingent de rifenys, tenint importants pèrdues en el seu camp, car els atacants tenien l'abert el foc contra el destacament, ajudats per quatre canons.

COMENTARIS DE LA PREMSA FRANCESA: LYAUTEY MANTE EL CRITERI DE NO PENE-
TRAR AL RIFF

París, 6. — "L'Ouvrier", comentant les operacions que es realitzen a la zona francesa del Marroc, diu que França no pre-
ferir Marroc endins cap cam-
mura de conquesta ni aventu-
risme envers el Riff, però no
sentiria que els rifenys pe-
rin en la seva zona des de
l'espantosa, amb propòsits he-
lles, perquè els drets que els
fractats conferiren a França
són completament efíccies.

"L'Homme Libre", parlant del mateix assumpte, declara
que en els darrers encontres
han tingut les tropes fran-
ceses amb els rebels, pogueren
rebutjar-los fins a la línia de
la frontera.

París, 6. — Els diaris, en co-
mentar les operacions que to-
quen lloc al Marroc, expressen
l'esperança que d'aquí a uns
pocs dies separen rebutjades
les forces d'Abd-el-Krim i obli-
dades a retirar-se a llur terri-
tori.

Sassegura que el mariscal
Lyautey ha pres totes les me-
drecacions per tancar a les
tropes d'Abd-el-Krim tots els
camins que porten a Fez, la ca-
pital de l'Imperi marroquí.

Sassegura que el mariscal
Lyautey continua ferm en el
seu criteri de no entrar al Riff,
on els contingents de reserva
d'Abd-el-Krim, els quals arri-
ben a uns quatre mil homes, or-
ganitzen la defensa de les valls,
tancant-les amb trinxeres.

Sembla que el pla del ma-
riscal Lyautey consisteix a tan-
car la zona del Riff, de manera
que Abd-el-Krim no pugui re-
pellar incursions per sorpresa,
com les d'aquests dies. Demés
es creu que aviat quedarà or-
ganitzat el bloqueig marítim del
Riff.

ELS RIFENYS ES CONCENTREN
A LA ZONA FRANCESA: LES CABLES VAN
ORGANITZANT-SE I ES PRE-
VEN UN ATAC AL FRONT
OCCIDENTAL

Tànger, 6. — Sassegura una gran
concentració de tropes rifenyes, en la
regió de Nauen. Aquest moviment no
pot tenir altre objectiu que la regió
d'Azar, moviment que tindria com a
conseqüència immediata estendre el
front francès.

Segons notícies de Djebel es proba-
ble un atac en el front occidental. Les
tropes de Beni-Arou, Djebel, Habb i
Bani-Guer, les quals fins ara es man-
tenen neutrals, procedeixen actual-
ment a llur organització militar.

LES BAIXES FRANÇAISES
Rabat, 6. — Les pèrdues franceses
registrades en els darrers combats són
quatre oficials i deu soldats, en llur
majoria indígenes, els quals, com se
pots constatar, el nucli principal de
les forces d'operacions.

A LA ZONA ESPANYOLA
NOTÍCIES DE LES OPERACIONS
Tànger, 6. — Informacions de Beni-
sal, assenyalen sangonants combats
entre francesos, els rifenys i els
indígenes d'aquests darrers les cables.

La fracció de Bunnan s'ha declarat,
en la seva totalitat, de part
d'Abd-el-Krim, i la que s'ha resistit
a estat saquejada i incendiada.

Tropes franceses han fet un raid per

la fracció, cremant el poblats que han
han optat per la rebel·lió.

EL PRESIDENT DEL DIREC-
TORI DIU QUE NO HI HA
CENSURA

Madrid, 6. — A les set tocadetes de la
tarda ha arribat a la Presidència el
general Primo de Rivera.

En saludar-lo els periodistes ha
dit:
—Ja sabreu que he rebut els pre-
sidents de les Diputacions basques
per lligar caps sobre el nou concert
econòmic que haurà de regir l'any
que ve. Fins aleshores hi haurà
temps d'estudiar la qüestió, que és
molt complicada.

Als informadors s'els havia ajun-
tat un antic periodista que havia
acudit a la Presidència per protes-
tar contra els registres domiciliaris
que la policia feia a casa seva i la
del seu fill, cercants uns imaginaris
fascistes de Blasco Ibáñez, i entre
l'esmentat i el president han con-
versat una estona, essent el més in-
teressant del que han dit ço que
segueix:

—La Premsa francesa ja comença
a fer justícia al seu moviment de
retirada a l'Àfrica—ha dit el peri-
odista.

—Sí, ja ho he vist—fa el president.
—Ja han quedat vençudes les te-
mences que hi havia sobre la feble-
sa d'aquesta línia. El que jo em
quedi un mes enter a la península
demostra a bastament la confiança
que hi tinc i la seva fortitud, i en-
cara arribarem a perfeccionar-la més
i aleshores podrem fer una altra re-
patriació.

—La repatriació—ha dit el peri-
odista—ha donat confiança al poble.

—Sí—ha respost el marqués d'Es-
tella—això volíem i això hem acom-
seguit. A totes les regions i a tots
els pobles hem volgut que hi arri-
bessin repatriats. Per a les Balears,
que no arribava, varem fer un torn
extraordinari. N'estem contents i
així que la Premsa no li ha donat
la importància que té.

—La Premsa no pot dir res—han
protestat alguns periodistes—perquè
la censura ho impedeix.

—Sobretot a Barcelona—ha afe-
git un altre periodista.

—Ni allí ni aquí—ha assegurat el
marqués d'Estella—hi ha censura.
Els diaris diuen el que volen i in-
sisteixen en el que el nostre règim ha
depurat la Premsa, la qual avui,
en tractar qüestions interessants, ho fa
amb seny i documentant-se. Hem
exclòt aquelles novel·letes d'intri-
gues i de mal gust, i el públic tam-
bé ho comprèn així, i en el que
ens resta d'aquest règim, que segons
hom va dient, ha de durar deu o
dotze anys, aquell que ja en des-
confia tornarà a considerar-la. I
crec que en fer-se la història d'a-
quest règim, una de les coses que
més es faran remarcar serà el bene-
fici que les nostres mesures sobre
la Premsa ha proporcionat als pe-
riodistes.

A LA SORTIDA DEL CONSELL
DEL DIRECTORI

El Consell ha acabat a dos quarts de
deu.

Al ésser abandonat pels periodistes
el general Primo de Rivera, diu:
—No hi ha res, senyors. Tot quant
tenia, que dir-vos-hi ja els ho he dit al
arribar.

—Es parla d'una nota fixant acti-
tats, amb conseqüència de la seva—di-
gué un periodista.

—Ab! Això ja es veu.

I es despulla dels periodistes dient
que demà assistirà en Aranjuez a les
cortes de cavall.

El general Vallés-pensosa, al facilitar
la referència del Consell als peri-
odistes, els hi diu que havien assistit
a la reunió els secretaris de Guerra
i Marina, despatxant-se assumptes de
tràmit.

Amunt que el dissabte assistirà
tots els vocals del Directori al des-
cobriment d'una placa que perpetua
la memòria del comandant Villanar.

La Comissió permanent del Consell
de l'Economia Nacional es reu-
nirà per despatxar diversos expedients
d'examens dels peticions de Vocal i
Assessor que de diversos punts d'Es-
panya s'han sol·licitat del Directori.

El projecte de pressuposts del Con-
sell de l'Economia, quedà novament
davant la taula.

Hi assistien els senyors Dómine,
Sert i el viceministre de Cassó.

del Directori al Monestir de la Rà-
pida, després de contemplar la cella
del P. Marchena, va escriure aquestes
línies a l'àlbum que allí es conserva.

"Primer de maig de mil noucents
vint-i-cinc. Per als doctrinaris que
volien veure esborrada de la Història
d'Espanya la influència de la fe cris-
tiana serà bona lliçó visitar aquesta
cella on l'ascetisme engendrà l'impuls
que havia de moure i donat ajut a la
més gran obra d'Espanya—El mar-
qués d'Estella, president del Direc-
tori."

EL VIATGE DELS REIS
A BARCELONA

Madrid, 6. — Al Ministeri de la
Guerra han manifestat que encara que
els reis es proposen marxar a Barce-
lona a les acaballes del mes que som,
no és segura la data del 19 o el 20 per
emprendre el viatge. L'efectuaran, si
la tercera desena del mes.

L'AJUDANT DE PRIMO DE RI-
VERA A BARCELONA

Madrid, 6. — Aquesta nit marxà a
Barcelona el tinent coronel Barera,
ajudant del general Primo de Rivera.

Romandrà en aquesta capital fins
que els reis facin el seu anunci
viatge.

EL GENERAL OROZCO, PRESI-
DENT DEL CENTRE DE
L'EXERCIT

Madrid, 6. — En la Junta general
celebrada anit passada al Centre de
l'Exèrcit i de l'Armada, fou elegit
president el tinent general senyor
Orozco.

La causa pels fets de Màlaga

Madrid, 6. — A les onze del
matí comença en el Consell Su-
prem de Guerra i Marina la
vista pels successos de Màlaga,
d'agost de 1923.

Presideix la sala el general
Carbo.

Es ponent el general Picasso.
Vocals, els generals senyors
Trapaga, Gómez, Barber, Be-
llino i Bulhigas.

Fiscal, el coronel senyor Gón-
gora.

Relator, el tinent coronel se-
nyor Rio de la Puente.

L'APUNTAMENT

Diu: D'actuacions resulta que,
procedents de diverses garrin-
cies, amb objecte d'incorporar-
se a cosos expedicionaris de
Melilla, arribaren a Màlaga
diversos partides de força el
dia 22 d'agost de 1923. Aques-
tes forces, en nombre de poc
més de mil homes, s'allotjaren
a la caserna de Segalierba, on
concentraren només per als
repartiments dels menjars, els
que no feien al·lugar en di-
versos establiments.

Ha de consignar-se que l'esta-
tat d'ordre i disciplina deixava
molt que desitjar, si no en to-
tes en algunes de les partides.

L'ambient que aleshores hi
havia a Espanya—diu el jut-
ge en el seu resum—la poca
instrucció que per la primera
del temps tenien les forces i la
libertat de que aquestes
fruien davant la seva estada
a la plaça, contribuïren en part al
desenrotllament dels fets.

Poc abans de dos quarts de
sis de la tarda es formaren a
la caserna de Capuchinos les
forces del regiment de Navar-
ra, comandades per un tinent.
S'ordenaren a la Segalierba per
tal de prendre el menjar de la
tarda.

En arribar les dites forces a
la plaça on està situada la ca-
serna, es trobaren tancat el pas
per nombrosos grups de sol-
dats, quasi tots del regiment
de Galícia, que donant crits de
"no embarquen", s'introduïren
entre les tropes per tal de des-
fer la formació, en que acon-
seguien malgrat els esforços de
l'oficial que comandava el grup.

El mateix va passar amb una
altra partida pertanyent a en-
ginysers. Simultàniament forces
dels regiments de Guipúscoa,
Andalusia, Tercer de Muntanya
i Burgos, que es trobaven for-
mades al pati de la caserna,
fouren amagades des de l'in-
terior per grups armats que els
cridaven sortissin a l'exterior i
no embarquessin, aconseguint-
los, malgrat els esforços d'of-
ficials i classes en tractar
aquests de sortir a l'exterior
per tal de calmar els ànims.

En aquest moment, sense po-
der saber com ni perquè, es
van sentir trets a la plaça, pro-
duint-se desbandada general.

Continuà el foc llarga estona,
resultant mort el sots-oficial
d'enginyers senyor Josep Ordaz
en voler imposar-se als revol-

tosos, i ferit el soldat de Gui-
púscoa Innocenci Carrasco.

Passats aquests moments no-
més es veu constància en el de-
licte perseguit en tres grups
armats que recorregueren la
ciutat en actitud tumultuosa.

L'un va fer foc contra la caser-
na de Capuchinos, i en veure
que no solament no el secun-
dà, sinó que es preparava a la
defensa, es desfilà i se'n anà.
Un altre segon grup, compost
d'un caporal i cinc o sis sol-
dats, apareix davant d'una casa
de socors, obligant una am-
bulància de la Creu Roja de
l'establiment a conduir preci-
sament a l'Hospital civil un
dels ferits, al qual donaren es-
colta fins prop del dit centre
benèfic.

Aquest grup fou detingut i
interpel·lat per un capità del re-
giment d'Alava, al qual des-
obeïren i s'oposaren, havent
d'amagar-se en una casa, con-
tra la qual seguien disparant.

Res s'ha pogut saber de quins
eren els individus d'aquest
grup.

Un altre tercer grup de més
de trenta homes de distintes ar-
mes i cosos comandats pel ca-
poral de Navarra, Josep Sán-
chez Barroso, jutjà ja en pro-
cediment sumaríssim, recorreg-
ué diversos carrers de la ciu-
tat fins ésser detingut per di-
versos oficials i conduït a la
caserma. A aquest grup per-
tanyerent un dels processats que
es van jutjar, els quals asse-
guen que el caporal Sánchez
Barroso els obligà, pistola en
mà, a sortir de les cases on
s'havien amagat, i seguit-lo,
anant a recarregar un altre ca-
poral, el nom del qual no s'ha
pogut saber, que no volia que
es quedessin ressegats per anar
se'n com algú intentà.

També estaven processats alguns
dels individus que pels carrers
del voltants de la caserna de Segalierba
en el moment que tothom corria
fan fer algun dispar a l'aire, degut
al pànic i esverament que el fet
produí, segons manifesten els folis,
amagant-se després allí on pogueren
i presentant-se a la caserna sense
negar ço que havien fet, en veure
que ja tot estava tranquil. La resta
de la força poc a poc anà pre-
santant-se, essent molt pocs els sol-
dats que faltaren aquella nit; els
que havien fugit més lluny es pre-
santaren al matí del dia següent.

La mateixa nit foren embarcades al-
gunes partides completes o amb pe-
tites faltes. Aquesta marxa i la resta
a l'endemà l'allegia el jutge instru-
ctor com causa de dificultat per a la
tramitació del procés, ja que per
ésser individus desconeguts els uns
dels altres i tots ells a Màlaga, per
pertànyer a diferents regiments, no
quedava el recurs de fer-los venir
a mesura que s'anessin presentant
les acusacions, que pels motius es-
mentats no podien ésser nominats
ni ho fou possible al jutge efectuar
les investigacions a les diverses par-
tides. Per aquesta causa han estat
molt pocs els que han aparegut com
a culpables i s'ha tractat d'acon-
seguir que fossin traslladats a aquesta
plaça. Les declaracions i càrrecs
resultants a cadascun dels processats
són els següents:

Ramon Gironet Delord, del quart
regiment de Sapadors minadors, fou
desembarcat del vapor "Lázaro" per
haver manifestat el tinent de Na-
varra senyor Climent Marmolejo que
l'havia reconegut com a un que cri-
dava quan la sedició: "Fora i morin
les estrelles". El processat diu que
marxava amb la seva partida d'ar-
rera els de Navarra, essent de cop
i volta barrejats amb altres que cri-
daven "No embarqueu", i els ame-
naren, per la qual cosa es diri-
giren, marxant junt amb ell nou
individus a amagar-se a una casa,
fins que un soldat que passà per
allí els acompanyà fins a la caser-
na de Capuchinos.

Cursat exhort a Melilla perquè
decreassin els dos soldats que es-
mentà, fou evacuat dient que n'hi
ha tres que recorden haver estat
amb el dit soldat i estan conormes,
en conjunt, amb la seva declaració,
si bé diuen que només eren cinc
o sis. Soldat Ferrando nega que es-
tigués amb ell; sub-oficial creu que
el processat no prengué part en la
revolta, i li mereix bon concepte;

Gironet diu que en una estació del
trajecte, degut al calor i a la set,
alguns baixaren del tren i ell també,
agafant raïms d'una vinya, i el ti-
nent Marmolejo els va renyar, sob-
retot al declarant, i potser és per
això que recorda la seva fisonomia
i en veure'l al vaixell el va confon-
dre amb aquell a qui volia acusar.

El jutge creu que les declaracions
de les veïnes de la casa on es re-
fugieren, junt amb les dels soldats
que l'acompanyaven i amb els in-
formes del sub-oficial, són suficients
per destruir l'efecte de l'acusació del
tinent Marmolejo, la qual, tenint en
compte les circumstàncies momen-
tànies, pot ésser equivocada. D'acord
amb el seu auditor, el capità general
de la segona regió decreta el sobre-
sement provisional de la causa pel
que ja a aquest processat.

Florenti Redrado García, acusat
pel vigilant Nolé, el qual va sentir
com deia: "Si tots tinguessin el meu
cap, aquí ningú no embarcaria".

Diu que fagafaren de sorpresa els
fets de la plaça; no recorda haver
pronunciat tals paraules, però és
possible perquè creu que les vacil-
lacions del processat en llurs decla-
racions, convergíen a desvirtuar
la seva afirmació de la primera, de
que estava amb els altres en in-
ciar-se els fets. És indubitable—afe-
geix—que estava amb ells i conse-
qüència del que allí es tractés són
les paraules que sentí Nolé, les quals

concorden amb els antecedents que
d'aquest individu es desprenen de
les diligències, on el capità González
Conde el reconeix com a un dels
individus que durant el viatge es
resistia a obeir, baixant dels cotxes
i costant molt treball fer-lo tornar a
pujar. El seu fusell figura entre els
que no presentaven senyals d'haver
estat disparats. El jutge opina, re-
ferent a Redrado, que hi ha motius
suficients per refutar-lo iniciador a
la sedició. L'auditor proposa el so-
bresement provisional, el qual és
aprovat pel capità general.

Josep Vicente Calero (a)
"Dandi", paisà. Sobre aquest
individu recullen sospites de
participació en l'aldrull per
tractar-se d'un sindicalista
d'acció i existir declaracions de
referència d'unes dones que
deien que el "Dandi" encoratja-
va un grup sediciós. El processat
explica la seva actuació del
dia d'anar agra als desordres,
i no apareixen proves que ho
desvirtuïn. El jutge creu que en
concret no existeix prova suf-
cient per mantenir el proces-
sament del Vicente Calero, per
la qual cosa proposa el sobre-
sement provisional. L'autoritat
judicial amb el seu auditor so-
brosseix provisionalment les
actuacions respecte els tres an-
teriors encartats.

Pere Blasco Martín, del re-
giment de Galícia. Fou detingut
i presentat pel caporal d'Ala-
vea, Manuel Remay Fontecha,
el qual es presentà al Jutjat
conduïnt el caporal Blasco i
manifestant que mentre es tro-
bava a la plaça dels Capuchins
manant un escamot de set ho-
mes va veure que venia un grup
de soldats donant vots subver-
sives i que al davant anava el
caporal Blasco. Aquest no por-
tava cap arma, però excitava
els que el precedien perquè fes-
sin foc. El processat ha negat
que tingués notícia dels succe-
sos, i després afirma que arri-
bà a la caserna de Segalierba
al moment en què es produ-
ïen els desordres; aleshores
aconsellà els soldats perquè no
fessin foc, i marxà corrents a
presentar-se. Es reconegut pel
capità González Conde com a un
dels indiscolpats durant el
viatge de Màlaga. Es compro-
va que el processat no portava
armament perquè no el tenia
assignat en la llista del seu Cos.

Just Gallego Romeu, del re-
giment de Galícia, declara que
trobant-se al local que ocupava
la seva partida entraren diver-
sos soldats dient-li que agafés
armament. En sortir va veure
grups que cridaven que no vol-
lien embarcar, va sentir alguns
trets i ell n'engegà enlaire, i
després s'amagà en una casa
propera, però que després es
presentà a la caserna. Diu que
féu foc abalbat en sentir les
bales. Citat pel processat Osina-
ga i reconegut pel caporal
Sánchez Barroso i l'alferac Cam-
pos pertanyent al grup se-
diciós del referit caporal.

Mateu Osinaga, del regi-
ment de Navarra, lletat en la
forma coneguda la insubordi-
nació de les forces del seu re-
giment. Ell s'amagà en una
casa, però el caporal Barroso,
pistola en mà, l'obligà a sortir
i el feu ajuntar al grup de
trenta o quaranta homes me-
nats per ell. Recorda diversos
carrers sense fer foc. Cita
diversos detalls de les amen-
aces que el caporal Barroso per
obligar-lo que anés amb ell. El
seu fusell sembla que no fou
engegat.

Marcel Burguís Mateo, del
regiment de Navarra, citat per
Osinaga i reconegut pel caporal
Sánchez Barroso com per-
tanyent al seu grup. Diu que
després de la formació pels revol-
tosos, es refugià en un xamfrà,
però el caporal Sánchez
l'obligà, junt amb altres, a car-
regar el fusell i fer foc quan
ho manés, i, espantat, engegà
enlaire, i que un grup d'uns
quaranta homes, capitanejats
per l'esmentat caporal, recor-
regueren diversos carrers fins
que es lliuraren a uns oficials.

Marian Guisjarro Criado, pre-
santat voluntàriament a la ca-
serna. Diu que durant els suc-
cessos, en oir trets fugí espar-
verat; trobant-se en un carre-
rò, en oir les bales, engegà, i
després marxà al camp, on en
un llibre d'ordenança llegí el
delicte que havia comès, i es
dirigí a la caserna. El fusell fi-
guera com engegat i engrassat
amb oli.

Josep Pallarés Lapuente, cor-
nel del regiment de Navarra,
negu que les foc, i que dies
capdels que li falaven les ha-
via perdut. No obstant, el sol-
dat Guisjarro diu que l'invità a
engrassar el seu fusell. Poste-
riorment reconeix que engras-
sà la pistola perquè era bruta
i dignu al soldat Guisjarro que
engrassés el fusell.

Francesc Cornago Ejea, del re-
giment de Navarra, ha dit que fugí
a reingressar a una casa on ja hi
havia uns sis soldats, essent agafat
d'un braç pel caporal Sánchez Bar-
roso, que obligà a tots, pistola en
mà, a seguir-lo; amb un grup que
hi havia a la cantonada recorregué
alguns carrers fins ésser detingut.
Cita com coneguts al grup a Osina-
ga, Burguís i Martín. No disparà
el seu fusell, com es comprova pel
reconeixement.

Demetri Martín García, del regi-

ment de Navarra. Ha esmentat la
seua participació, obligat i amenaçat
per Sánchez Barroso, i figura entre
els que no dispararen.

Fausti Lahorra Baibas i Màxim
Núñez Martín, del regiment de
Navarra. Sobre aquests hi ha indi-
cis i sospites d'ésser els que el ca-
poral Sánchez Barroso acusa d'ha-
ver-li aconsellat la sedició. Acor-
dant per l'autoritat judicial la for-
mació de peça separada pel que es
refereix a aquests individus, ha estat
traslladat testimoni de les diligen-
cies.

Ignasi Hueso Artica, del regi-
ment de Galícia. Recull l'instructor
la prova relativa a aquest individu,
pendent, com la dels altres des an-
teriors, d'aquestes diligències i trà-
mits. Fou ferit quan els successos
i en les seves declaracions tracta
de descartar tot el que tendeix a
comprometre'l i acaba per negar.
Per decret judicial és comprés tam-
bé aquest subjecte, de la mateixa
manera que els anomenats Lahorra
i Núñez, en el procediment que per
separat s'els instrueix, i en el qual
l'instructor a l'averiguació de la par-
ticipació que haguessin tingut en els
successos el soldat del regiment de
Guipúscoa Joaquim Maurí i la dona
Francisca Pérez Delgado, que fou
pesada en llibertat, i també a la de-
puració de les probables responsa-
bilitats d'algunes de les classes que
comandaven forces insubordinades
com incursos en l'article 252 del
Codi, ja que per aquest motiu se
segueix procediment contra els caps
i oficials, apart de procedir contra
qualsevol altra persona que en el
curs de la investigació aparegués
complicada.

Elevada la causa a plenari, el fi-
scal ha qualificat els fets com con-
stitutius d'un delictes de sedició,
sedició, previst i penat en l'article
243 del Codi de Justícia Militar, en
el qual concorren com circumstàn-
cies agravants la transcendència que
tingué el fet, el perjudici que es pro-
duí i el gravíssim que es pogué pro-
duir amb relació al servei i als in-
teressos de l'Estat, expressades totes
elles a l'article 173 del Codi de Jus-
tícia Militar, demana per als pro-
cessats les següents penes:

Per al caporal Pere Blasco Martín,
reclusió militar perpètua; per
als soldats Just Gallego Romeu, Ce-
sari Azcárate Domingo, Marcel
Burguís Mateo i Marian Guisjarro
Criado, vint anys de reclusió mi-
litar temporal; per als soldats Ma-
rcel Osinaga Goni, Demetri Martín
García i Francesc Cornago Ejea, 10
anys d'igual pena, amb les accessò-
ries per a tots d'expulsió de les files
de l'exèrcit, amb pèrdua de tots els
drets adquirits i, finalment, per al
processat corneta Josep Pallarés La-
puente, menor de 18 anys, la pena
de dotze anys de presó militar ma-
jor i accessòries de destinació a cos
disciplinari pel temps que després
hagi de servir a files, descomptant-
se per a tots els efectes de la con-
demna.

En concepte de responsabilitat ci-
vil, abonaran, solidàriament i man-
comunament, les quantitats de deu
mil pessetes com indemnització a la
família del sots-oficial mort, i
cinc cèntims quaranta una pessetes i
cinc cèntims per rescabalar a l'Estat
de les despeses en l'assistència i
guariment dels ferits.

Després de reproduir-se l'informe
de les defenses, algunes invocant a
favor dels seus patrocinats els seus
antecedents de conducta, s'exposà:

Reuní el Consell de guerra ordinari
de plaça a Màlaga, del 13 al 17 de se-
tembre de 1924, dictà sentència, en la
qual

— T'hi trencaràs els queixals, perquè aquesta roba és de les PANYERIES SALMERON.

Senyor!

Abans d'encarregar el vestit al vostre sastre, com teniu per costum, visiteu les

PANYERIES SALMERON

13 -- SALMERON -- 13

ESTALVIAREU UN 70 PER 100

de la Cooperativa de Fabricants de Sabadell, on trobareu el millor assortit en gèneres de mig temps i d'estiu

ARISTOCRÀTICS KURSAAL I SALÓ CATALUNYA

ELS PREDILECTES DE LES FAMÍLIES DISTINGIDES
Orquestrina Suñé i Sextet Torrents

Avui, dijous, grandios i selecte programa. Sorollós i indisputable èxit de l'extraordinària i colossal presentació del C. I. E. C. **EL PRÍNCIP ENOISADOR**. És una història fantàstica d'un príncep modern, d'argument interessant. Magistral interpretació dels eminents artistes Jaque Catelein i la formosa Natàlia Kovanko. Completen el programa **La Roma dels Cèsars**, Noticiari Fox (nòm. 19) i un "tenorio" endimoniat, de gran broma.

Demà, divendres, moda selecta. De sis a vuit es despatxaran butaques per a la sessió especial de diumenge.

PATHE CINEMA

Orquestrina LIZCANO

Avui, dijous, extraordinari programa:

LA MODISTETA

Deliciosa comèdia "Loew-Metro", interpretada per la ingènua actriu

Laurette Taylor

i el conegut actor

Pat O'Malley

Completen el programa:

La seva major glòria (comèdia), per Ethel Clayton i Welton Mac Gregor, i altres.

COLISEUM

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc: La grandiosa pel·lícula:

ELS DEU MANAMENTS

La millor de l'actual temporada. Direcció de Cecil B. de Mille. Producció "Paramount"

Nit, a tres quarts de deu:

ELS DEU MANAMENTS

Nota: Constituint Els Deu Manaments tot el programa, es recorda que cal ésser puntual.

Diumenge: Verola negra, comèdia pel simpàtic Charles Ray.

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, dijous: Noticiari Fox, El món és una bola, La plinpi-

nola escarlata, Trenc d'alba borrascos, Mentre espera la justícia.

Cinema Princesa

Via Laletana, número 14
Telèfon 1374 A

Sempre colossals programes. Avui, dijous, tot estrenes: **La coqueta**, molt còmica; **El secret professional**, extraordinari film dramàtic d'intensa emoció, pel cèlebre Lillian H. Davies; **"La Dama de las Camelias"**, interessant cinta interpretada per l'estrella de la pantalla Francesca Bertini; **Davant la vida**, extraordinària cinta del "Programa Ajuria", interpretada pel notable Jack Holt

DIVERSOS

TURÓ-PARK

ESPLENDIDS JARDINS,
OBERTS FINS A EN-
TRADA DE FOSC
NOVES I EMOCIONANTS
ATRACCIONS

Avui, dijous, a la tarda
Gran funcló de putxinel·lis
Focs d'artifici, la delícia dels infants

A FONT-ROMEU

ESPLENDIT NALET EN MIG D'UN BOSC DE PINS, A 1.800 M. D'ALTITUD; FERRENYERS PER EDIFICAR, I EN DIFERENTS LLOCS DEL PIRENEU FINQUES DIVERSES; BONES CONDICIONS. RAO: F. B. MOLINAS. C. VENERO, 16, PRIMER (P. N.)

KURSAAL I CATALUNYA

Exit sorollós de la supervisió

EL PRÍNCIP

ENCISADOR

per JAQUE CATELAIN i NATÀLIA KOVANKO

Narració "RENZO"
Es una presentació del "CIEC"

El que diu el públic (el sexe lleig):

— Quina xicoteta n'hi ha d'aquesta Natàlia Kovanko!

Grans Magatzems DAMIANS

Grandiosa Exposició de Barrets de Palla per a Senyora i Senyor

NINGU MES BARAT

DARRERS MODELS EN VESTITS PER A SENYORA I NENA A PREUS MOLT LIMITATS

REBUDES LES DARRERES NOVE-TATS EN PANYERIA PER A SENYOR

Vestits a mida, estam i talla superior, a pessetes 105

Articles per a

PRIMERA COMUNIO

extensíssim assortit

Gran liquidació de Calçat per renovació de models

SI VOLEU COMPRAR BE, VISITEU ELS NOSTRES MAGATZEMS

L'INCOMPARABLE

OPEL

4 HP

AGENTS

UNIO COMERCIAL ESPANYOLA S. A.

Bruch, número 185

COMPRESSORS D'AIRE

I BOMBES PER A FER EL BUIT

del nou tipus rotatiu
SISTEMA "PLANCHE"
(patentat a tots els països)

Referències a Barcelona
FILL DE E. ERUGUERA
Riereta, 28. — Barcelona.
Telèfon A 3772

Soliciteu catàlegs fent menció de "Secció P."

ESPORTS

INTERESSANT PARTIT DE FUTBOL
SELECCIO SUD-EST. FRANCESA

contra

SELECCIO CATALANA

Diumenge vinent, dia 10 de

maig, a dos quarts de cinc de

la tarda, al camp del F. C. Eu-

ropa.

Per a entrades i localitats, de-

ma, divendres, des de les deu

del matí, a les taquilles del

Teatre Principal, i per als

socios del F. C. Barcelona des

d'avui, dijous, al local del C. D.

Europa (Salmeron, 54).

Gran Sastreteria Layetana del Rellojge

NO TENIM CAP SUCURSAL

La casa que ven més barat de Barcelona

ELEGANCIA : PROMPTITUD : ECONOMIA

Gran assortit de te-
les per a la present
temporada

Veritable i garantit
tall americà : Pan-
talons Tennis des de
25 pessetes

40, Via Layetana, 40

EL DEPIILATORI d'HORLINE

disol el pèl moixí
com l'aigua disol la sal

El polvo depilatori d'Horline és:

INOFENSIU No perjudica, no produeix inflors ni rojors. Al contrari de molts productes que son corrosius i provoquen la sortida de erupcions, poden fer-ne us les persones de pell molt delicada, sens necessitar crema després de l'aplicació.

ACTIU Destruïx el pèl moixí, penetra fins les arrels, i les atrofia, assolint així una ràpida depilació permanent. Tres minuts d'aplicació son suficients per a obtenir la calçada del importu pèl moixí.

CIENTIFIC Preparat per químics segons el recent descobriment de la ciencia moderna i recomanat per el cos mèdic per la seva acció suavitant i conservació il·limitada.

AGRADABLE No fa mala olor, dona sensació de benestar i netedat, suprimint els dessuadors. Dona a la part depilada una blancor i suavitat incomparables.

PER A TOTES Aquest depilatori francès es conegut a tot arreu del món, preterit per les actrises, instituts de bellesa més famosos, i els cirurgians per a certes operacions delicades.

PRODUCTES HORLINE:

AIGUA d'HORLINE (tintura progressiva per als cabells blancs): 6. - DEPIILATORI (actiu i inofensiu): 6. - POLVOS (molt adherents): 2'50. - CREMA (evita les arregues): 2'50. - AIGUA DENTÍFICA (en comprimits efervescents): 5. - BATHOL MONTRY (sals minerals per a banys de peus): 3'50. - SANIBEL (comprimits per a regenerar el cabell): 3'50.

Distrib. general a Espanya:
Establiment OALMAU OLIVERES, S. A.
PASSEIG DE L'INDUSTRIA, 14 - BARCELONA

ELIXIR GENITAL

RODRIGUEZ DE LOS RIOS

Una cullerada de les de café després de cada àpat refarà les vostres forces i us permetrà de seguir fruit de la vida en tots els aspectes.

45 pessetes a tot Espanya. — A Barcelona: Vida, Aina, Passeig del Crèdit, 4; Vidal i Ribas, Montcada, 21; i Segala, Rambla de les Flores, 14. — A l'engròs: E. Duran (S. en C.), Madrid.

LADILLAS (CABRES)

Exterminades en un minut amb

L'insecticida PARADELL

FARMÀCIA PARADELL, Comte Assalt, 28 - BARCELONA

UNA PESSETA - PER CORREU, 1'50 pessetes

VERDADERO JARABE PAGLIANO

LÍQUIDO, POLVOS, COMPRIMIDOS
del Prof. ERNESTO PAGLIANO
San Marco, 4 - NÀPOLES

DEPURATIVO
PREVENTIVO Y CURATIVO
de todas las enfermedades del HÍGADO,
BILIS, INTESTINOS, ESTÓMAGO Y ENTRANAS
Desconfiad de las imitaciones y exigid el nombre
ERNESTO PAGLIANO

Se vende en todas partes

AGENTES PARA ESPAÑA: J. URIACH Y C^a
Bruch, 49 - BARCELONA

Dr. Boada

MALALTIES PELL - VIES URINÀRIES

R. Catalunya, 31, 1^a. De 2 a 5 i de 7 a 10

GUIA CATALANA DE FERROCARRILS

Completa amb la indicació de tots els serveis d'autos de Catalunya: Llista de recaders, etc. La més clara La més exacta

ARTS DEL VIDRE - MOT-LLURES, S. A.
Ponent, 22
Mares i motlures de tota estila, cristalls i llunes d'artesania i bisellades, vidrieres emplomades i gravats, etc.

CAPSES DE LUXE
per a casaments i bateigs
Antiga Casa BARGUES
38 - Sant Pau - 38

SEGELLS DE GUINA
Gravats de totes menes en metalls i fustes, rapidesa en els encàrrecs. Coris Catalanes, 645 (entre Bruch i Llàtzer). Tel. 715 SP.

CAMBRES DE BANY I LLURS ACCESORIS
BATERIES LAVABOS WATERS BIDETS DUTXES AIXETES Etc.
Preus Reduïts
ENRIC CARDONA Vergara, 101 Comte Assalt, 28 BARCELONA

DINER A L'AC
Paperetes Germandat, Joliet neres, automòbils, etc. LA CASA MES ANTICA Unió, nòm. 22, principal

PERITS AGRICOL
se'n desitgen per a: (malaltia) col·laboració: dirigiu-vos a Bono Cusó i C^a Lda. (Còr- solat, 1, 3^a, d'11 a 12 h a 7.

Petits Anuncis Classificats a 0'50 pessetes les deu primeres paraules i a 0'10 per cada una d'exces

OFERTES DE TREBALL

COMPRES

PAPERETES

"Montoya", 12, pren. Rambla del Centre, 80, edifici

VENDES

CAIXES capitals líquides a 100.000, pren. Mallorca, 123.

CAIXES de cabells, d'acer, gran guarnició, Barcelonès, 123.

PIANO alemany, creuat, barcelonès, Granados, 85, entre

DIVERSOS

MALATS DE PEDRA: pren. Rambla del Centre, 80, edifici

BENJURINA", Diposit: Fontanella, 12.

VIES URINÀRIES. pren. Rambla del Centre, 80, edifici

la impotència. Anàlisi de sang, pren. Rambla del Centre, 80, edifici

Sus. Ronda Universitat, 5, 1^a